

**A
S
I
A
S
A
N
A**

5/83

ASIASSANA 5/83

10. VSK!

KIRJASTOJEN JA INFORMATIIVIKUN
OPISKELIJOIDEN AMMÄRJESTÖ UDK RY:Ä
ÄÄNEKÄÄNTÄJÄ

OSOITE: AIGALAKUITE 52 C 3
33800 TAMPERE 80

TAINOPIIKKA:
TMI TEHDOKOPIOINTI
TAMPERE 1983.
1554 0356-0139

KADUEN IDEOI MARI.
(KUVASSA ELLU TAYLORIN PRO-
FILMI)

SISÄLLYS: ON

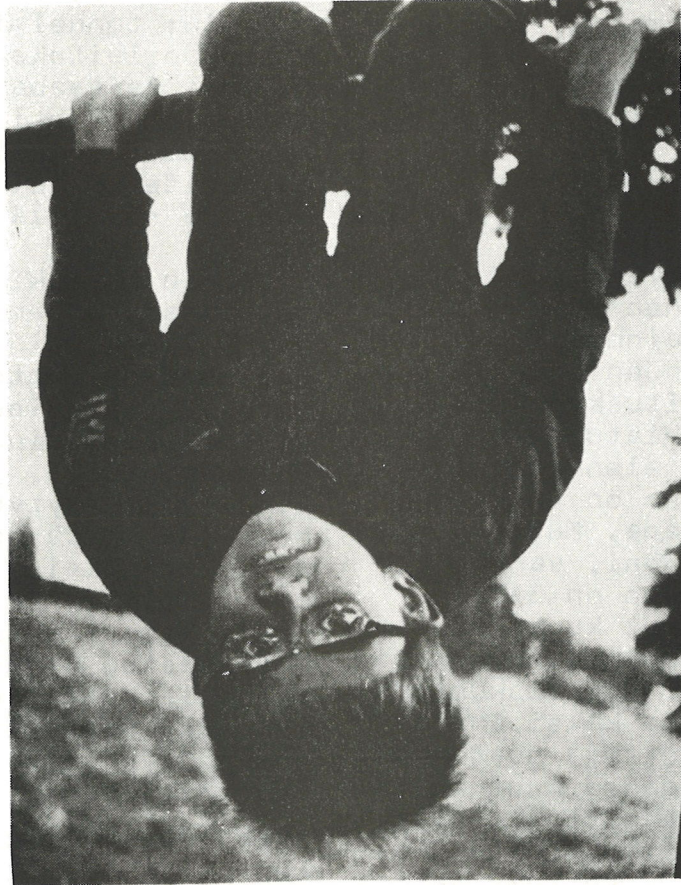
parasta

TOIMINTUS OLI TÄLLÄ KERTAA SEURAAVA:

MARI AHTIEN, ANOMAINA ALAEN, JUHA HAKALA, AULI KARTTUNEN,
ZITTA KÄRKI (KAIKESTA VASTAAN), MAARIT LASKUJÄRVI, PERTTI
MATTILA, ELINA RAUHALA JA MEMU VIJAKKAINEN.

HALLITUKSEN PALSTA 3.

Vuosikokous lähestyy ja siten myös uuden hallituksen valintaa. Tulkaapa kaikki sankoin joukoin joko ehdottamaan itseänne hallitukseen tai muuten vain kuuntelemaan kulu-neen kauden tilinpäätöstä ja UDK:n tulevaisuudensuunni-telmia.

Vanhoista hallituksen jäsenistä suuri osa on jäämässä syrjään touhusta. Puheenjohtajamme Maarit Laskujärvi on kuitenkin luvannut jatkaa vielä toisen kauden, joten sukupolvenvaihdoksesta ei sentään tule aivan totaalista. Asiasana sen sijaan tarvitsee uuden päätoimittajan ja uusia toimittajia tuoreine näkemyksineen. Ja hallitukses-sa on auki aivan varmasti taloudenhoitajan ja rauhanvas-taavan paikka sekä luultavasti sihteerin ja tiedotusvas-taavan tehtävä, muutamia mainitaksemme. Tämä ei tarkoita, että noiden ja vain noiden alueiden vastaavat olisivat lähdössä hallituksesta. Osa nimittäin haluaa vain vaih-taa vastuualuetta.

Hallituksen ja toimituskunnan jäseniltä ei vaadita mi-tään yli-inhimillisiä kykyjä tai taitoja. Riittää, kun on innostusta ainejärjestötyöhön ja jonkin verran aik-kaa. Eri toimintoihin voi osallistua omien intressien mukaisesti; ei UDK vie koko kättä, jos sille pikkusor-men antaakin.

Hyvää uutta vuotta toivottavat

*Elena Rauhala Riitta Kärki Maarit Laskujärvi
Menna Viljakainen Delli Kaartinen ja Heikki*

ASIA-SANA

Alussa oli Sana -lopussa fraasi. -Stanislav Jerzy Lec-

Asiasanaa on nyt sitten tehty täydet kymmenen vuosikertaa. Juhlavuosi ei tainnut kovin paljon näkyä lehden sivuilla, mutta eipä toimituskunnassa aina vallinnut juhlatunnelmakaan.

Olisi ollut mielenkiintoista katsoa, millainen on ihan ensimmäinen Asiasana. Mutta sitä en saanut käyttööni, vanhin käsillä oleva numero on 3/77.

On tuossa reilut kuusi vuotta vanhassa Sanassakin melkoisesti eroa nykyiseen. Toimituskuntaan kuuluu kokonaista kaksi ihmistä, toisaalta juttuja ovat kirjoittaneet etupäässä muut kuin toimittajat. Kirjoittajia ovat esim. Jussi Tuormaa, Malla Lapalainen, Kari J. Kettula ja Heikki Porola.

Lehden sisältö on nykyistä paljon tiukemmin asialinjalla. Ei ole pakinoita, ei muitakaan hömpää. Aiheet ovat tiukasti

kirjastotieteen alalta. Sivumennen mainittakoon, että lehdessä on Pertti Vakkarin haastattelu: tunnelmia hänen lähtiessään laitokselta.

Vanha Asiasana on enemmän moniste kuin lehti. Ei ole pääkirjoitusta, juttuja ei ole palstoitettu. Ei ole valokuvia, useilla sivuilla ei muitakaan kuvia.

Jotain hyvääkin on nykyisessä Asiasanassa aiempaan verrattuna. Esimerkiksi juuri se, että nyt tehdään lehteä eikä monistetta. Ja nykyisen Asiasanan sisältö on monipuolisempi.

Mutta niillä, jotka eivät vieläkään ole tyytyväisiä Asiasanaan (ja niitä on varmaan paljon), on tilaisuus tarttua toimeen. Tulossa on uusi vuosi, ja lehti kaipaa uusia toimittajia. Myös vastuu Asiasanasta on tarjolla kaikille halukkaille, kun nykyinen päätoimittaja jättää jäähyväiset tälle enfant terriblelle.

Aika aikaa kutakin, sano pässi, kun päätä leikattiin.

-suomalainen sananlasku-

Riitta

JÄRVELINISTÄ LEHTORI

Luokituksen ja indeksoinnin yp. lehtorin virka on nyt täytetty. Kansleri oli samaa mieltä professori Okon kanssa. Eli YK, FK Kalervo Järvelin on erinomaisen perehtynyt kyseisen viran opetusalaan. Maria Wimanin lisensiaattitutkinto ei painanut vaa'assa.

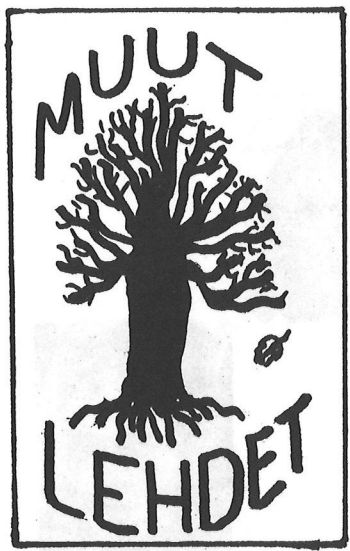
MENTIIN LAITOS-NEUVOSTOON

Kirjastotieteen ja informaatiikan laitoksen laitosneuvostossa on jälleen myös opiskelijajäseniä. Laitosneuvostosta-

han lähdettiin syksyllä 1980 pois, koska katsottiin, ettei kyseisessä elimessä voi vaikuttaa asioihin.

Nyt tilanne näyttää toisenlaiselta. Esimerkiksi luokituksen ja indeksoinnin lehtorin valintaa koskeva kanslerille lähetetty lausunto olisi näytännyt vallan toisenlaiselta, jos laitosneuvostossa äänet olisivat menneet tasan 3-3 (opiskelijat ja Leena Teinilä vastaan professorit ja toinen lehtorijäsen).

Koska laitosneuvosto voi joskus olla muutakin kuin kumileimasin, UDK:ssa päätettiin taas lähteä kokeilemaan, miten toiminta siellä sujuisi.

D. M. Thomasin edellinen romaani jakoi lukijat rajusti kahteen leiriin. Ne jotka eivät kirjasta pitäneet, syyttivät Thomasia kaupalliseksi seksillä ja väkivallalla mässäljäksi, muotoa taitamattomaksi tuhrustelijaksi ja naisen seksuaalielämän väärustelijäksi. Toiset taas ylistivät uuden romaanimuodon luojaa, vaistonvaraista maagikkoa joka taikalyhdystään heittää kankaalle sperman ja veren maailman näyttäväkseen, kuten kirjailija itse sanoo yksilössä Euroopan historian ja kohtalon.

A rarat on Valkoisen hotellin sukua. Kirjailijaa riivaavat edelleen väkivallan ja seksuaalisuuden painajaiset. Tallella on myös mielikuvituksen merkillinen

kirkkaus, jonka ytimessä tällä kertaa on Ararat, armenialaisten pyhä vuori, paikka jolle Noakin arkin kerrotaan pysähtyneen ja jonka juurelle turkkilaiset vuonna 1915 murhasivat miljoona armenialaista. Kuitenkin vuoren kaksoishuippu hehkuu aamuauringossa viattomana kuin naisen rinnat...

A rarat on öinen tarina, kerrottu sokealle naiselle. Rozanov, kuuluisa neuvostorunoilija on lähtenyt Gorkin kaupunkiin tapaamaan ihailijatartaan, joka sokeudesta huolimatta on tunnettu kirjallisuudentutkija. Rozanovia viehättää ajatus mennä sänkyyn sokean kanssa. Mutta tapaaminen onkin hänelle pettymys, nainen on rumempi ja vanhempi kuin hän oli luullut. Helpottuneena hän tarttuu naisen tarjoamaan tilaisuuteen improvisoida annetun aiheen pohjalta.

Surkov vieraillee kuvanveistäjättären luona, jonka kanssa hän on ollut kirjeenvaihdossa. Ja lopuksi Surkov kirjoittaa mielessään improvisaattorien eli amerikkalaisen naisen ja armenialaisen runoilijan karvaan rakkauskohtauksen Araratin juurella: kuten aina D. M. Thomasilla seksuaalisuus herättää väkivallan ja väkivalta seksuaalisuuden.

E delläkerrottu on toki vain kehys. Sen täyttää kuoleman ja seksuaalisuuden runollinen hehku, merkillisellä tavalla aikamme *tunnepohjainen* historia heijastuu kirjan katkelmista.

Thomas käyttää kaiken aikaa kertojaansa nerokkaasti, Ararat on sarja sisäkkäisiä, oikullisia tarinoita, jotka läpäisee kirjoittajan häikäilemättömän intohimoinen ote ja mielikuvituksen ehtymättömyys. Se on loistava näyte Thomasin kirjailijankyvystä, asarruttamaan jäävä, lähes kouraiseva kokemus.

Vilho Viksten
 Vilho Viksten

Rozanov makasi Gorkissa miellyttävän ja älykkään mutta ikävän vieraan naisen kanssa ja ajatteli Araratia.

Katkelma romaanista.

O lga rakasteli notkeasti kuin akrobaatti, mutta liian suoraviivaisesti. Hän tuntui ajattelevan että riitti kun koko ajan kuiskaili rakastavansa toista. Lopulta Sergein oli vetäydettävä erilleen ja hoidettava työ loppuun omin voimin. Olga rukoili Sergeitä kertomaan mitä hän teki väärin ja mitä Sergei oikein ajatteli. Vastaus — »minä ajattelen dekabristeja» — lisäsi Olgaan hämmennystä entisestään. Sergei ei seittänyt, tuijotti vain pimeässä leppäviä verhoja.

»Minä en tainnut olla tarpeeksi hyvä sinulle», Olga sanoi surullisesti. »En ole kovin kokenut.»

VIKSTENILLE, THOMASILLE JA VÄHÄN MUILLEKIN:

Onko sperma ja veri yhtä kuin Euroopan historia? Kuuluvatko sperma ja veri yhteen? Miksi seksuaalisuus synnyttää painajaisia? Ovatko naisen rinnat viattomat? Mitä erityistä on sokean kanssa sänkyyn menemisessä? Onko miehelle tyypillistä päättää mennä sänkyyn jonkun kanssa, jota hän ei ole koskaan tavannut? Onko naiselle tyypillistä mennä sänkyyn kenen tahansa halukkaan miehen kanssa?

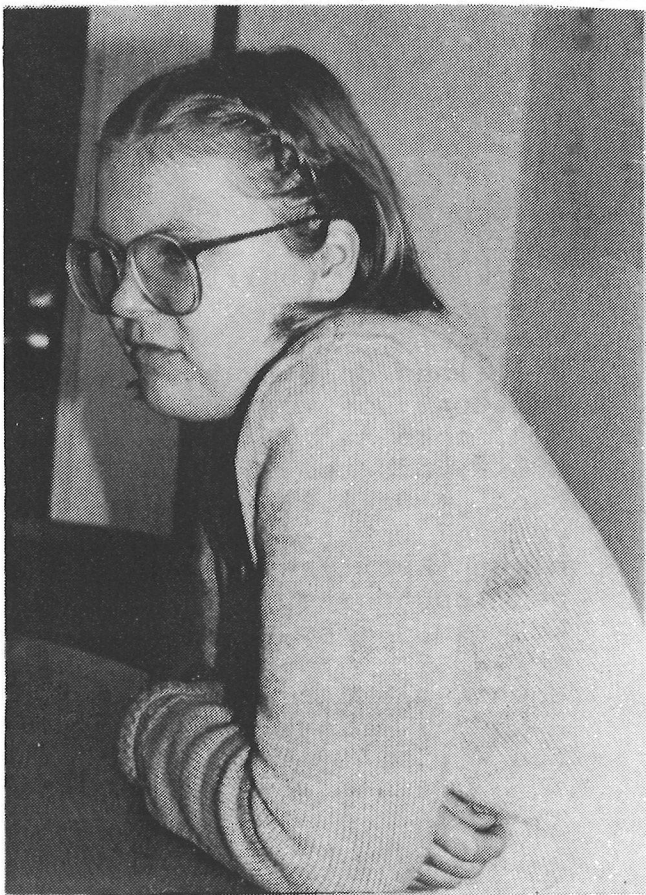
Onko vanhempi nainen huonompi sängyssä kuin nuorempi? Ovatko vain kauniit naiset oikeutettuja sänkykumppaneiksi? Millainen on karvas rakkauskohtaus? Jos kohtaus on karvas, onko se rakkauskohtaus? Millä perusteella seksuaalisuus ja väkivalta kuuluvat yhteen? Onko väkivaltaisuus miehen käsitys seksuaalisuuden luonteesta? Kysyykö mies koskaan naisen käsitystä asiasta? Onko kuolema runollista? Onko häikäilemättömyys osoitus kirjailijankyvystä?

RK

6. EPÄIDENTTISET VIITOSET

Kuten kaikki menestyksekkäät jutut, alkakoon kurssineuvostonkin tarina: oli synkkä ja myrskyinen yö. Sovitulla iltahetkellä tapasin Attilan opiskelijahuoneessa ekavuotisten kurssineuvoston eli Nerosen Liisan, Pyykön Katrin, Riikosen Päivin, Turusen Markun ja Tuuliniemen Arjan, kaikki peruskurssinraikkaina. Tässä tapaamisemme tuloksia: tietoa kurssineuvostolaisista, itse neuvostosta ja sen toiminnasta.

Tuuliniemen Arja tuli Tampereelle Karviasta (ulkopaikkakuntalainen sanoisi Karvialta). Takana on yo-merkonomin koulutus ja vuoden verran toimistoapulaisten - arkistonhoitajan hommia.

- Alkusyksystä täällä oli ihan mahtava olo, välillä oli ankeampaa, mutta nyt tuntuu taas ihan mukavalta, kommentoi Arja opintojen aloittamista.

Opintojen ohella hän on tutustunut Tampereen elokuva- ja yo-talomaailmaan. Arja oli myös yksi konferenssiedustajistamme Kööpenhaminassa; parhaiten sieltä painuivat mieleen voileivät ja tanskalaisten jatkuva tupakanpoltto - luennoillakin, ihan totta.

Kurssikyselyn tekeminen kiinnostaa Arjaa, muuta kommentoitavaa ei tässä vaiheessa vielä ole.

Liisa luo merkitsevän katseen, mutta mihin?

- Pitäisin ihan puheen siitä, kuinka ihmisten tulis heittää pois turha vaatimattomuus. Pitäs uskaltaa. Sitä samaa selitän koko ajan itselleni, aloittaa Liisa Neronen, joka Arjan tavoin oli mukana Köpiksen konferenssissa. Liisan tie Tampereelle kävi Häijästä (Mouhijärvi) Helsingin teologisen tiedekunnan kautta. Kirjastot ovat aina viehättäneet Liisaa ilmapii-reinä ja rakennuksia, siksi kirjastotiede vei voiton vaihtoehtona olleesta historiasta.

Kurssineuvostosta Liisa kiinnostui, koska halusi mukaan tekemään kaikkia juttuja. Paljastipa vielä senkin, ettei ole vielä oikein saanut otetta opinnoista. Kaiken tekemisen (lukeminen, maalaus, kirjeenvaihto, kulinaariset ilot) ohella Liisan aika kuluu haaveillessa unelmaterrieri Ernestistä.

Turusen Markun menneisyydestä löytyy sekä teologinen tiedekunta että kauppaopisto, välissä hän on ehtinyt tekemään töitä mm. lasitehtaassa.

- Kyllä elämästä selviää hengissä ilman akateemista koulutustakin, valinnanmahdollisuuksia on mielettömästi, toteaa Markku.

- Vaikka olenkin jo 25, päätin kuitenkin uskaltautua tänne vielä viideksi vuodeksi, hän jatkaa.

Tampere tuntuu miellyttävältä kaupungilta, ja laitoksen pieni koko viehättää. Markun mielestä tutustuminen ihmisiin on täällä käynyt helpommin kuin Helsingissä.

Kotikaupunkinsa Lahden uutta teatteria hän luonnehtii atomivoimalan näköiseksi; Liisa puolestaan muistaa ennenkäikkeä teatterin ihanan naistenhuoneen.

Kurssineuvoston tehtävät tuntuvat vielä vähän hämäriltä, mutta Markku uskoo koko jutun idean olevan siinä, mitä neuvosto itse keksii.

Minä olen Markku

Riikosen Päiville (kuten Markullekin) kolmas kerta toden sanoi: jos eivät kirjastotieteen laitoksen ovet olisi tällä kertaakaan auenneet, "ei huonompana, mutta varmasti erilaisena" vaihtoehtona olisi ollut maatalousoppilaitos. Välivuosina Päivi on tutkaillut maailmaa Lieksan perspektiivistä, ollut pari vuotta töissä kirjastossa ja matkaillutkin.

Ennako-odotukset ovat aika hyvin pitäneet paikkaansa, ja Tampereelle Päivi on sopeutunut nopeasti. Erityisesti kulttuuritarjonnan runsaus ilahduttaa.

- Ai, mitenkö jouduin kurssineuvostoon. Tutorini iski kasan papereita käteeni, ja totesin olevani mukana kurssineuvostossa. Tähän on ihan hyvä homma, naurahtaa Päivi.

Kirjallisuus ja yhteiskunnalliset kysymykset kiinnostavat Päiviä. Lopuksi hän kotiseudun poikain sanoin toteaa: "... minä mikään viisas ole, tahdon elää vain kuin ihminen".

Mitähän tohon sanos, Katri mietti.

Päivi sanoo asiat hiinku ne on.

Heti aluksi Katri Pyykkö toteaa, ettei pidä puheista. - Pitäisi aina varoa puheitaan, minä en jaksa puhelias Katri täsmentää.

Ennen kirjastotieteilijäksi ryhtymistä hän opiskeli vuoden sosiaalipolitiikkaa ja kansantaloustiedettä Turussa. Kauha-joelta kotoisin olevan Katrin mielestä Turussa opiskelijat eivät ole niin klikkiytyneitä kuin Tampereella, toisaalta taas täällä on ainejärjestötoiminta, ainakin UDK:n, paljon aktiivisempaa.

Myös Katri oli mukana konferenssissa ja on kovasti menossa mukaan UDK:n hallitukseen. Mukava olisi tutustua muidenkin aineiden opiskelijoihin, tänä syksynä on tullut pyörittyä lähinnä oman laitoksen ihmisten kanssa. Päällimmäisenä ajatuksissa on kollektiiviasuminen ja "se himottava Ikurin talo, jota ollaan menossa katsomaan".

Katrin mielestä kurssineuvoston tärkein tehtävä olisi saada selville, mitä porukat ajattelevat.

Iltapäivällä kurssineuvostolaiset olivat jo kokoontuneet miettimään kurssikyselyä. Sen tarkoituksena olisi saada selville, mitä mieltä ollaan saadusta opetuksesta, ja muutenkin kartoittaa fiiliksiä ensimmäisen syksyn jälkeen. Jos vain ehditään, kysely järjestetään jo ennen joulua.

Edellisten kyselyjen kysymykset todettiin aika johdatteleviksi ja niitä pyritäänkin parantamaan. Millaisin tuloksin - se nähdään myöhemmin. Kyselyn valmistumisen jälkeen on ajateltu järjestää tilaisuus, jossa laitoksen opettajat ja opiskelijat voisivat saatujen tulosten pohjalta vaihtaa mielipiteitä ja kokemuksia opetuksesta.

Haastattelun jälkeen on helppo hymyillä

Opiskelijahuoneen viileyden tunkeuduttua ytimiinkin oli aika lopettaa. Ilta oli pimentynyt, lumisade vaihtunut vedeksi. Mutta kurssineuvoston tarina jatkuu

Haastateli Memu

Kurssineuvostosta ja sen tehtävistä saamaansa alkuinformaatiota kaikki hieman moitiskelivat, mutta pitivät hyvänä, että on vapaat kädet toimia itsekehittelystä muodoin. Kurssineuvosto ei ole yhtä kuin UDK, mutta voisi toimia siltana kurssin ja UDK:n välillä. Yleensäkin kurssineuvoston tehtäväksi nähtiin opiskelun kehittäminen ja yhteyksien lisääminen opiskelijoiden kesken.

Samalla tavoin kuin toiminnan muodotkin ovat vielä avoimia, on kurssineuvostokin avoin kaikille halukkaille mukautulijoille. Kurssineuvoston ei ole tarkoitus muodostua miksikään toisista irralliseksi specialporukaksi - sehän olisi jo vastoin toimintaideaa yhteyksien kehittämisestä. Kuka tahansa voi halutessaan tulla mukaan, sillä tavoin porukka spontaanisti vaihtuisi ja saataisiin uusia kasvoja & ideoita kurssineuvostoon.

Bussissa tuli melankolia

Anian metsämaisemissa 16.11.84

Hyvä Asiasana,

Viimeisenä tervehdyksenä edesmenneeltä yp. lehtorilta, pyydän julkaisemaan oheisen kirjoituksen. Sen allegorisen luonteen tulkihta vaatinee lukijalta vähintäänkin luokitus I ja II luentojen hyväksyttävän suorituksen.

Menneistä vuosista kiittäen ja tulevia kiinnostuksella seuraamaan jääden.

M. oli lähdössä matkalle. Typeryneenä hän katseli ympärilleen sekaisessa huoneessa. Matkalauku ammotti ahnaine suineen keskellä lattiaa ja tuntui siltä, että laatikoissa ja hyllyillä pahaa aavistamatta huokuvat tavarat eivät pystyisi ikinä sen kitaa täyttämään.

M. kehoitti itseään rauhallisesti, mutta tiukasti muistamaan, ettei hätä koskaan ole tämän näköinen, vaan jotain aivan muuta: puolivillaisia vitsejä ja tahmeaa sentimenttiä. Puhuttelun satuttamana matkalaukku täyttyi hetkessä ja sulki suunsa kylläisenä. Vulgaarin röyhtäilyn sijasta se tyytyi siveästi nikottelemaan.

M. vilkaisi vielä listaansa: lompakko, hammasharja ja muistojen vielä luokittamattomat massat olivat lokeroissaan, mutta vielä oli pakattava pussillinen kotimaan multaa, jossa turhanpäiväisyyden välttämiseksi iti muutama käsittämättömän elämänhaluinen siemen. Samassa M. muisti Anselm Hollon runon, jossa kukkaruukuissa kasvatettiin leijonia, ja vilkaisi vielä epäluuloisesti pussinsuusta varmistukseen siementen vaarattomuudesta.

Hyräillen aariaa oopperasta La Traviata M. Suuntasi askeleensa lumiselle pihamaalle heittääkseen viimeisen kunnioittavan silmäyksen räystäään jääpuiloille ja kehoittaakseen niitä urheasti pysyttelemään uhanalaisella tähystyspaikallaan aiankin siihen asti kunnes maata olisi näkyvissä. M. halusi myös tarkistaa, että hiirten kulkureitit oli asianmukaisesti viitotettu ja talitiesten tali nauhattu tukevasti alustaansa.

Puolimatkassa M. huomaamattaan heittäytyi nostalgiseksi ja kaipasi yllättäen vanhoja hyviä aikoja, jolloin matkallelähtö oli kepeää kuin hampaanpoisto.

Bussin saapuessa M. oli kuitenkin hilpeällä mielellä, eikä hätkähtänyt edes kuljettajan vaatimaa kulku-, vaihto- ja istumapaikkalipun hintaa. Asettuttuaan tukevasti pehmustetulle istuimelle M. huokasi helpottuneena, ja vaikka istuikin bussissa antoi virran viedä. Pumpulinpehmeän uuden odotuksen läpi alkoi kuitenkin soida: "Melankoli, mörka stunder..."

*Outi M.
face-lance kirj. hoit.*

TIESITKÖ ETTÄ ...

maailman pienin täysikasvuinen lapsi on multialainen 6-vuotias Lilli Römppänen. Lillin isä, sirkustirehtööri Joonas P. Römppänen kouluttaa tyttärtään sirkuksensa uudeksi vetonaulaksi. Päivittäin reipas Lilli treenaa isänsä kanssa neljä ja puoli tuntia erilaisia sirkustaitoja. Leijonankesitykseen erikoistuva Lilli on pituudeltaan vain 21 senttinen!

Pelkistettyä todellisuutta : Latalinalainen Amerikka tiedotus- välineissä

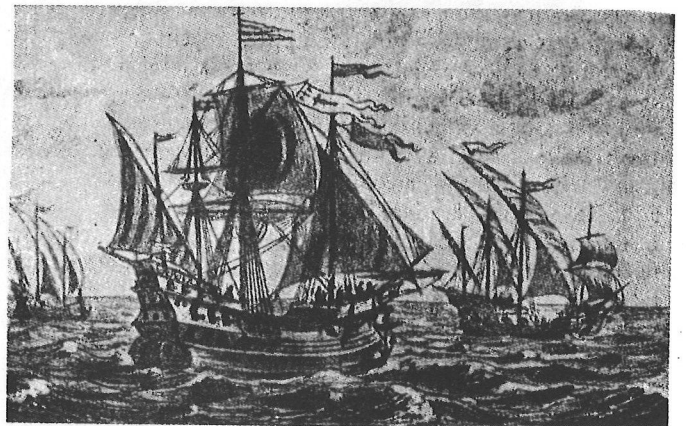
Miten ymmärtämys vierasta kulttuuria kohtaan syntyy? Miten tietoa kauempana olevista maista välitetään ja minkälaisia mahdollisuuksia meillä on sen ymmärtämiseen, kun tiedämme kuinka oma kulttuuritaustamme värittää ulkoa tulevan tiedon? Tällaisia asioita perättiin Kirjastoseuran järjestämässä Latalinalaisen Amerikan kirjallisuuden seminaarissa 2. - 4.11. Hanasaassa. Osallistujia seminaarissa oli kuutisenkymmentä. Seminaari oli kolmas osa Kirjastoseuran ulkomaalaisen kirjallisuuden sarjaa, joka toivon mukaan jatkuu edelleen.

Tervehdyssanoissaan kirjastoasiainneuvos Keijo Perälä kiinnitti huomiota kirjastonhoitajien vastuuseen kirjallisen kulttuurin tuomisesta ihmisten lähelle. Ei pidä tyytyä saatavissa olevaan tietoon, on myös raivattava tien tiedon luokse, joka on vaikeasti saatavissa, sen kirjallisuuden luokse jota ei käännetä.

Christer Kihlman oli seminaarin ensimmäinen alustaja. Hänen aiheenaan oli kysymys "Onko mahdollista saavuttaa jakamaton maailma"? - kysymykseensä hän vastasi pessimistinä kieltävästi. Tulevaisuudessa yhtenäinen maailma kuitenkin on kenties mahdollista, kun valitsee toinen aikakausi, toiset maailmanpoliittiset olot, ihmiset ovat järkevempiä ja heillä on enemmän sosiaalista kapasiteettia. Kihlman kuvasi sukupolveamme henkisesti köyhäksi ja yksinäiseksi, vanhat filosofiat ja arvojärjestelmät eivät päde. On löydettävä uusi tie, kuten Kihlmanin Kaikki minun

lapseni -kirjan motto kuuluu: "Älä kulje sinne minne jäljet vievät, kulje sinne, missä jälkiä ei ole, ja polje polku". Kihlman kertoi kirjan syntyvaiheista, nuorista buenosairesilaisista ystävistään Juanista ja Lilitasta. Tarinalla on yleisempääkin merkitystä; kun kirjailija auttaa taloudellisissa vaikeuksissa olevia

ystäviään, se on periaatteellista velanmaksua, yksityisen ihmisen vastuunottamista siirtomaataustasta - se vastuu on kaikilla eurooppalaisilla. Samalla tulee ymmärretyksi, että suora kontakti kansaan tarjoaa mahdollisuuden ymmärtää sitä, ja näin muodostuva kuva on toinen kuin se, jonka tiedotusvälineet tarjoavat. Kihlmanin mukaan eurooppalaisten on hylättävä ennakkoluulonsa ja yrittävä oppia jotakin kolmannen maailman mailta. Kulttuuriperinteen erot on tiedostettava, erilaisuutta siedettävä ja kunnioitettava - vain näin voidaan saavuttaa yhtenäinen maailma.

Kuva 263. Columbuksen laivat.

Seuraavana oli vuorossa Suomessa asuva chileläinen elokuvaohjaaja Angelina Vasquez. Hänen aiheenaan oli "Kansojen identiteetti myös kansainvälisesti yhdistävä voima". Hän totesi, ettei yhtenäistä latinalaisamerikkalaista kulttuuria ole, vaan useita, erilaisia etuja vastaavia. Kansallinen kulttuuri löydetään, kun erilaiset sosiaaliset ja poliittiset luokat ja ryhmät yhdessä hakevat identiteettiä. Samoin täytyy kansojen välistä yhteyttä etsiä aktiivisesti. Suomen ja Latinalaisen Amerikan välillä yhteyksien luomista ja ymmärtämyksen syntymistä helpottaa se, ettei Suomen ja Latinalaisen Amerikan maiden välillä ole ollut hallitsija - hallittu -suhdetta. Esimerkkinä yhteyssyyden hakemiselle, siltojen rakentamiselle Angelina mainitsi musiikin välittämisen, kirjallisuuden julkaisemisen, Kuuban ja Suomen välisen kulttuurisopimuksen, Suomen kehitysavun Nicaragualle sekä Suomessa olevat latinalaisamerikkalaiset pakolaiset, joiden kanssa kokemuksia voidaan vaihtaa henkilökohtaisesti. Niin Angelinan kuin monen muunkin luennoitsijan mielestä tiedotusvälineet yksinkertaistavat kuvaa kehityksistä - runous, musiikki ja tiede jatkuvat köyhyydestä huolimatta, samoin toivo ja unelmat.

Angelina Vasquez ja puheenjohtaja Claes Zilliacus miettivät

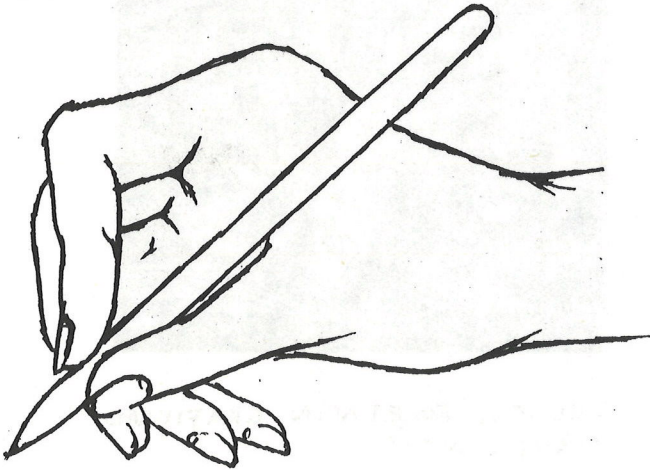
Toimittaja Anita Mikkonen on osallistunut Nicaraguan lukutaitokampanjaan kansainvälisen nuorisoprikaatin jäsenenä. Anita kertoi lukutaitokampanjan periaatteista, käytännön toteutuksesta ja saavutuksista - todettakoon, että ainoat Latinalaisen Amerikan maat, joissa tällainen laaja lukutaitokampanja on toteutettu, ovat Kuuba ja Nicaragua. Saimme myös nähdä Anitan ja Angelina Vasquezin lyhytelokuvan aiheesta.

CHUAQUI SOLEDADIN GRAFIKAN NÄYTTELYSTÄ

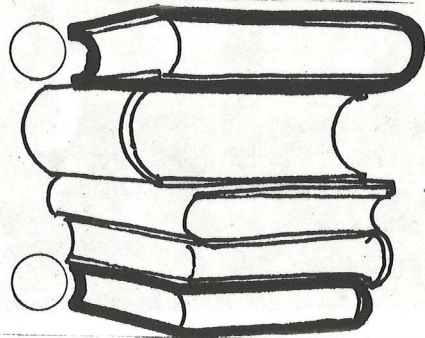
Kääntäjä-kirjailija Matti Rossin esitelmä aiheesta Latinalaisen Amerikan kirjallisuus ajan ja elämän heijastajana oli erittäin valaiseva. Uutta tietoa tuli runsaasti keskivertolukijalle, joka García Márquezin lisäksi tuntee vain muutamia nimiä koko laajalta mantereelta. Rossi varoitti asettamasta muodollisia eurooppalaisia mittapuita Latinalaisen Amerikan kirjallisuudelle - köyhyys ja lukutaidottomuus sekä sekavat poliittiset olot on otet-

tava huomioon. Lukutaidottomuus vaikuttaa mm. siihen, että päätoiminen kirjailijantyö ei kannata, joten useat kirjailijat ovat perinteisesti toimineet lehtimiehinä. Toisaalta taas maan poliittiset olot vaikuttavat lukemisharrastukseen - edistävästi tai taannuttavasti. - Suullinen perinne on taas seikka, jota ei lukutaidottomuus haittaa. Laulukirjallisuus onkin olennainen osa Latalalaisen Amerikan kirjallisuutta. - Uusia nimiä tuli esille runsaasti, kuten esim. Conti, Roa Bastos, Guillén sekä kuubalainen valankumoustaistelija José Martí (jonka runoon muuten on sävelletty kuulu Guantanamera), jonka ohje kirjailijoille kuului: "Vain sellainen kirjailija on Amerikassa oleva kuolematon, jonka työssä heijastuvat aikakauden moninaiset ja sekavat olot."

Uruguaylaiset Silvia Ribeiro ja Anna Valdes olivat saapuneet Tukholmasta kertomaan Nordan-kustantamon toimintaperiaatteista. Kustantamo ja kirjapaino toimivat osuuskuntaperiaatteella, perustajina on 14 henkeä, joista neljä uruguaylaisia pakolaisia, kaksi perulaista ja loput ruotsalaisia. Nordanin periaatteiden mukaan kirjallisuuden merkitys Latalalaisessa Amerikassa on suurempi kuin esim. Euroopassa, koko

maanosa on liikkeessä, kirjallisuuden yhteiskunnalliset tehtävät ovat suuret. Nordan haluaa antaa uuden näkökulman latalalaisamerikkalaiseen kirjallisuuteen. Julkaistava kirjallisuus jakautuu kolmeen toisistaan poikkeavaan ryhmään: ensiksikin sarja latalalaisamerikkalaisia kirjailijoita, jotka eivät ole Ruotsissa aiemmin tunnettuja ja jotka antavat yhdessä laajan kuvan Latalalaisesta Amerikasta Karibianmereltä Argentiinan pampasille - tällaisia kirjailijoita ovat esim. uruguaylainen Mario Benedetti, meksikolainen Fuentes, argentiinalainen Conti (joka katosi v. 76) ja Cardenal. Toiseksi Nordan on julkaisukanava maanpaossa oleville nuorille kirjailijoille, joilla ei ole mahdollisuutta julkaista kotimaassaan. Nämä kirjat julkaistaan sekä ruotsiksi että espanjaksi. Kolmas ryhmä muodostuu lastenkirjallisuudesta. Ruotsissa elävät uruguaylaiset pakolaiset totesivat, että heidän lapsensa ovat unohtaneet juurensa ja heidän kielensä köyhtyy. Sen lisäksi he huomasivat, että Ruotsissa elävät suomalaislapset ovat jokseenkin samassa asemassa - niinpä Nordanin lastenkirjat ilmestyvät espanjaksi, ruotsiksi ja suomeksi. Lastenkirjojen taso on korkea, niissä pyritään tarjoamaan monipuolinen ihmiskuva.

Seminaarin pääesiintyjä oli uruguaylainen kirjailija Mario Benedetti, joka asuu nykyään maanpakolaisena Espanjassa. Hän on kirjoittanut yli 40 kirjaa; runoja, romaaneja, novelleja, esseitä, näytelmiä, humoristisia kronikoita, elokuvakäsikirjoituksia, laulunsanoituksia ja sanomalehtiartikkeleita. Kohota suomalaisetkin saavat tutustua hänen tuotantoonsa - vastikään ilmestyneessä Lovekirjojen kustantamassa latinalaisen Amerikan kirjallisuuden antologiassa on kolme hänen novelliaan. Benedetti puhui otsikon Optimismia ei mikään lääke paranna alla maanpakolaisuudessa elävän latinalaisamerikkalaisen kirjailijan tehtävistä. Tehtävää ei voi määritellä kovin yksiselitteisesti, mutta tärkein tehtävä löytyy itse kirjallisuudesta; kirjailijan on jatkettava kirjoittamista ja puolustettava kirjailijana olemistaan. Monissa Latinalaisen Amerikan maissa fasismi, rajoitukset, sorto ja sensuuri ovat aiheuttaneet joukkopaon. Jos maanpakolaiset tuntevat juurettomuutta ja maahan jääneet ovat itse-sensuurin vallassa, yhteisyys katoaa, jatkuvuus rikkoutuu. Tapahtuu kulttuurin kansanmurha. Niinpä maanpaossa elä-

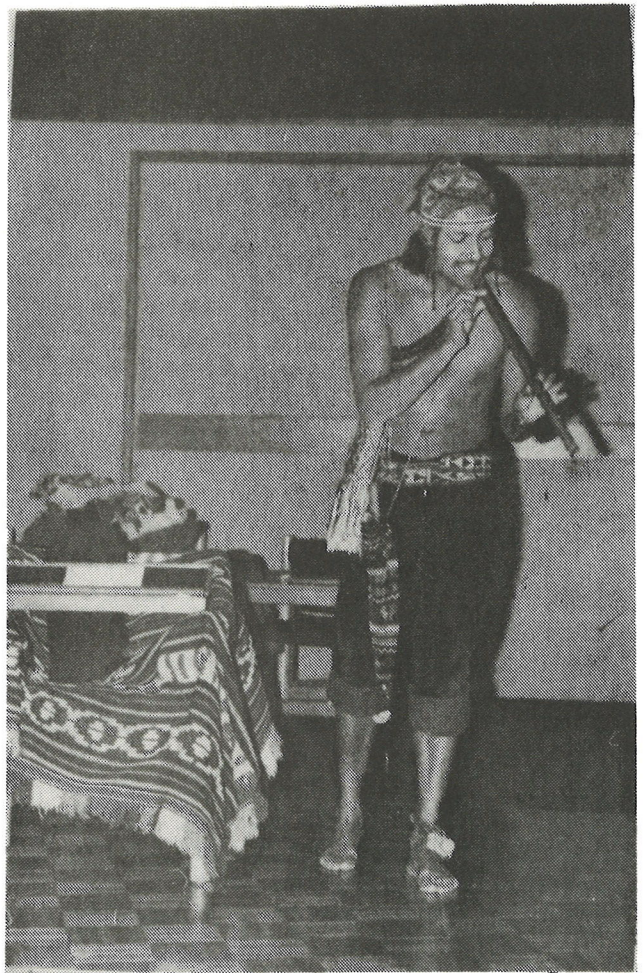
MARIO BENEDETTI

vän kirjailijan on turvattava kulttuurin eläminen ja leviäminen. On luotava oman maan kulttuurin etäispääte. Maanpakolaisen on vältettävä frustratioita ja varottava kerjäämästä sääliä; on tutustuttava vastaanottajamaan ihmisiin ja työskenneltävä yhdessä heidän kanssaan. E erityisen tärkeä tehtävä juuri uruguaylaiselle kirjailijalle on nuorten auttaminen. Pakolaisuus on nuorelle traagista, hänestä tulee liian varhain kypsytty skeptikko. Sorto ruhjoo toiveet, nuoruus on riistetty. Kuitenkin nuorella olisi oltava oikeus taistella, kاپinoida ja opiskella. Monella kuitenkin kuolema on jatkuvasti mielessä ja oma henkiinjääminen aiheuttaa syyllisyyttä. Niinpä kirjailijoiden on autettava nuoria pitämään kiinni omasta maastaan ja olemaan rehellisiä itselleen. Maanpakolaisten on pysyttävä mieleltään nuorina ja palattava kotimaahan nuorina.

Viimeisen seminaaripäivän teemana oli pohdiskella, miten kirjastot palvelevat vähemmistöjä Suomessa. Aiheesta käytiin paneelikeskustelu, jonka osanottajia olivat Kaarina Ranta Kouluhallituksesta, Pirjo Debuy Pakolaiskeskuksesta, Benita Kock Espoon kaupunginkirjastosta sekä chileläinen kotikielenopettaja Rosa Alvarez Turusta. Paneelikeskustelu samoin kuin Ruotsissa siirtolaiskirjastokonsulenttina toimivan Heli Vasaran puheenvuoro osoittivat, että näiden asioiden pohtimisessa ollaan Suomessa vielä aivan alkuvaiheessa eikä ongelmia vielä ole edes tiedostettu saati sitten saatu aikaan keskustelua ratkaisumalleista. E erityisesti kirjastoväen omaatuntoa kolkutti Rosa Alvarezin kysymys: onko pakolaisella oikeus vaatia palveluita?

Seminaarin anti oli kovin monipuolinen, tässä kokonaan käsittelemättä jäi monta esitystä. Esitelmien lisäksi saimme seurata elokuva- ja diaesityksiä, tutustua kirjanäyttelyyn ja Chuaqui Soledadin grafiikkanäyttelyyn ja kuulla latalinalaisamerikkalaista musiikkia Alfonso Padillan, Siboné Orozan ja José Moncadan esittämänä. Pelkkä faktatieto ei riitä - syvällisempi kiinnostus herää kun kulttuuriin voi tutustua monella tasolla ja monesta näkökulmasta.

Seminaarissa laadittiin myös julkilausuma. Siinä todettiin tiedotusvälineiden antavan Latinalaisen Amerikan maista ja yleensäkin kolmannen maailman maista yksipuolisen kuvan. Tiedon välittäjät; tiedotusvälineet, kustantamot ja kirjastot ovat vastuussa siitä, miten suomalaiset ymmärtävät muita kulttuureja ja kansoja. Niinpä julkilausumassa vedottiin em. välittäjiin sekä opetusministeriöön ja kouluhallitukseen ja yksittäisiin kirjastonhoitajiin. On voitava turvata monipuolisen ja oikean tiedon levittäminen. Siten voimme edistää oikeudenmukaisuutta ja maailmanrauhaa.

JOSÉ MONCADA JA
HUILU PERUSTA

Mukana oli kulttuurivastaava Elina Rauhala, jolta myös saa lainata seminaarimateriaalia (esim. Kihlmanin ja Rossin esitelmät).

Kuva 222. Puun oksalla kasvava kämmekkäkasvi Brasilian aarniometsistä.

Mieskin herkkä ?

17.

Tapasin hänet kirjastossa. En tiedä, miksi oikeastaan kiinnitin huomioni juuri häneen, sillä olinhan tavannut samanlaisia ilmestyksiä aikaisemminkin. Ehkä kiinnostuin hänen ulkoasunsa väristä tms., kuka tietää. Kuitenkin, saatuani tietää hänen nimensä pyörittelin sitä huulillani: se kuulosti toisaalta tavanomaisen merkityksettömältä, toisaalta olin huomaavinani siinä selvää omaleimaisuutta. Sitten minut valtasi tunne, etten saisi hänestä enempää selvää tässä ympäristössä.

Alakuppilassa oli tavanomainen luentoväliaika-tungos, joten ahdoimme itsemme jo ennestään ylikansoitettuun pöytään, maistoin kahviani ja kaivoin tupakan esiin. Huomasin tuijottavani häntä yrittäen keskittää ajatukseni siihen, minkälaista meillä tulisi olemaan yhdessä. Olin sen verran mukavuudenhaluinen, että ajattelin sen todennäköisesti tulevan tapahtumaan pienen yksiöni nurkassa olevalla kapealla sängyllä; tosin en olisi ihmetellyt, jos joskus yön hämärinä hetkinä olisin löytänyt itseni kumartuneena hänen ylleen kirjoituspöydällä tai lattialla, sillä olihan niin käynyt ennenkin. Todennäköisesti tiemme tulisivat eroamaan heti saatuani selville hänen ajatuksensa.

Havahduin ajatuksistani, kun kuulin tutun äänen vierestäni huomauttavan: "Meinaatsä lukee ton älyttömän kirjan?" ystäväni ihmetteli. "Koko helvetin kirjan olis voinu tiivistää pariin lauseeseen eikä lässyttää kaikkee roskaa kaksataa sivua", hän jatkoi uhoavasti. Loim vielä kaihoisan katseen tähän parjattuun kirjaan, mielitiettyyni, ennenkuin käännyin suuttuen vierustoverini suuntaan puolustamaan subjektiivisen kokemisen tuottamaa vankkaa virkistystä.

-P. Mattila

**MUISTATHAN ; UDK:N VUOSIKOKOUS ON
MAANANTAINA 28.11. klo 18.30
RAVINTOLA TAMMERKOSKESSESSÄ.**

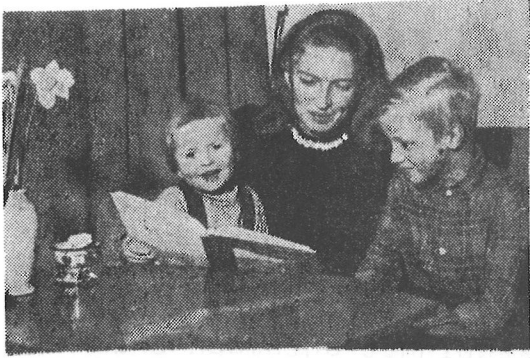
SUKUPOLVIELÄMÄN KIRJELOOTA, VOL. 2

Viime numerossamme aloittamamme sukupolvielämää käsittelevä artikkelisarjamme "Sukupolvielämän kirjeloota" saavutti lukijakunnan keskuudessa niin suuren suosion asiantuntevilla ja elämänläheisillä neuvoillaan, että rohkenemme tällä kertaa esitellä tohtori Max von Gruberin, jonka Sukupuolielämän terveysoppi (Otava, 1939) on ainoalaatuisen oivaltava opas näissä meitä pieniä ihmisiä koskettavissa kiperissä pulmissa. Muistammehan, että Tohtori Jalas suositteli meille avioliiton solmimista - avioliitto ja lukuisat lapset ovat onnellisen elämän terve perusta. Nyt saa tohtori von Gruber johdatella meidät käytäntöön eli aviopuolison oikeaoppiseen valintaan.

Puolison valinta on tavattoman vakava asia. Mistään eivät näet ihmisten olosuhteet kärsi enemmän kuin siitä, että syntyy liian paljon ala-arvoisia, typeriä, heikkoja, laiskoja, yhteiskunnalle vihamielisiä yksilöitä ja kerrassaan liian vähän täysiarvoisia, ymmärtäväisiä, voimakkaita, toimeliaita ja yhteishyvää harrastavia. Niinpä jokaisen tulisi avioliittoa aikoessaan ajatella, etteivät lapset taivaasta putoa ja että jalo vesa puhkeaa vain jalosta rungosta, hyvät, kelvolliset lapset vain samankaltaisista esivanhemmistä... Sellaisten, kelvollisista vanhemmista syntyneiden kunnan sukupolvien tieltä täytyy kelvottomien ja ala-arvoisten pian väistyä.

Puolisoa valitessa tulisikin tutustua kyseisen yksilön sukuperään. Lääkärintodistus olisi syytä pyytää tutkittavakseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ennen kuin mitään lopullisia päätöksiä on tehty. Tosin kaikeksi onneksi turmeltumaton miehen maku pitää kauniina ja viehättävänä vain sellaisia naisia, joiden koko ruumis ja varsinkin sukupuoliominaisuudet ovat normaalisesti kehittyneet ja jotka sen tähden näyttävät synnytystoimintaanakin mitä parhaiten soveltuvan. Mutta valitettavasti ulkonäkö usein pettää; nuoruudenkukointus peittää monet puutteet. Siksi on tarkkailtava myös yksilön vanhempien laatua ja elintapoja.

Avioliitossa on vältettävä sukupuolista kohtuuttomuutta. Kohtuuttomuus rasittaa ja vahingoittaa etupäässä miestä - nainen kestää tässä suhteessa paljon enemmän kuin mies, ollen yhdynnässä toimetttomampana ja passiivisena. Huomattakoon myös, että koska naisen ei tarvitse yhdynnässä mitenkään toimia ja rasittua, on hänen helppoa sallia yhdyntä niin monta kertaa kuin hän haluaa. Sillä jos nainen rakastaa miestä ja on ymmärtäväinen, antaa hän kylmässä tilassa ollessaan miehensä mahdollisimman vähän huomata sitä, ja ottaa osaa rakkaushuumeeseen, milloin se on hänen miehelleen mieluista.

19.
Puolisoiden välisestä työnjaosta ja ns. turmiollisesta naisemansipaatiosta mainittakoon, että mikään ei vahingoita sivistyskansojen hedelmällisyyttä enemmän kuin nykyään tavallinen naisen ansiotyö kodin ulkopuolella ja siitä syntynyt naisliike. Jos tällaisessa liitossa lapsia tulee lainkaan, ovat ne raihmaisista. Työnjako miehen ja naisen välillä perheen yhteisessä taloudessa on naiselle fysiologinen ja sivistyksellinen tarve.

Erityisesti tohtori von Gruber painottaa naisen vaikutusta mieheen. Tuskin mikään enemmän kannustaa miestä toimintaan kuin naisen myötämielisyys. Ei taistelijana miesten mukana taistelutanterella vaan sepeleensitojana on nainen mukana ohjaamassa kansojen kehitystä.

E.-R.

MASENTAAKO TALVEN HARMAUS ?

SIINÄ TAPAUKSESSA YKSI PIKKUJOULU EI ENÄÄ VOI PAHENTAA TILANNETTA. SIISPÄ:

TULE UDK:N PIKKUJOULUUN ke 7.12. klo 18 → TYÖVÄENYHDISTYKSEN KERHORAVINTOLAAN!

(HALLITUSKATU 19, LENINMUSEON OVESTA SISÄLLE)

JOULUPUKKI MATKAAN JO KÄY

OHJELMAA LUVASSA

YHTEISLAULUA

HAUSKANPITOA

YNNÄ MUUTA

JUOHIA

20. Tamyn uusi edustajisto Noitia, kissoja, taikureita

Puolueisiin sitoutumattomien ryhmien voitto edustajistovaa-
leissa oli odotettu. Onhan jo ajat sitten nähty, etteivät puo-
lueet anna mitään suurimmalle osalle opiskelijoista. Nyt on
aika katsoa, pystyvätkö vaihtoehtoliik ehdinnät antamaan enem-
män. Edustajistoon päässeet ainejärjestöjen ja vaihtoehtoliik-
keiden ehdokkaat eivät selviydy äänestäjien kiittelyllä, mei-
dän on toimittava.

Ja tekeillä on kaikenlaista

Ainejärjestöistä saivat oman
ehdokkaansa läpi Luuppi, Ilta-
koulu, Sos.turva ja UDK. Vara-
jäsenistäkin yksi on muuten
UDK:lainen. Nämä ainejärjestö-
jen neljä edustajaa ja vaihto-
ehtoien vaaliliiton viisi
edustajistoon äänestettyä ovat
perustaneet yhteisen edusta-
jistoryhmän.

Ryhmän tarkoituksena on tukea
edustajia ja selvitellä asioi-
ta, joita meidän tulisi ajaa.
Oman linjan (tai ohjelman?)
ideointi on vielä kesken, mut-
ta siitä ryhmä keskustelelee jo
ennen ensimmäistä edustajis-
ton kokousta. Ainejärjestöjen
ja vaihtoehtoien edustajisto-
ryhmä on myös nimennyt omat
hallitusneuvottelijansa, joten
tiukasti ollaan mukana hommissa.

Pian kokoonnutaan

Tamyn edustajiston ensimmäi-
nen kokous on keskiviikkona
30.11. klo 16.00 yliopistolla
1s C VI. Kuuntelemaan voivat
tulla muutkin kuin edustajis-
ton jäsenet.

Ensimmäisen kokouksen esitys-
lista on sääntöjen määräämä;
siellä ilmoitetaan vaalien tu-
los, valitaan puheenjohtaja
kaudelle 83/85, ensimmäinen ja
toinen varapuheenjohtaja sekä
hallituksen muodostaja. Halli-
tuksen muodostaja tekee esityk-
sen hallitukseksi. Jos esitys
hyväksytään, kaikki on sillä
selvää -ellei hyväksytä, edus-
tajisto jatkaa kokoustaan vii-
meistään seitsemäntenä arki-
päivänä.

Senaatin airuet ilmoittamassa Cincinnatiukselle, että hänet on
nimitetty diktaattoriksi.

Kunhan nuo välttämättömyydet
on hoidettu, voidaan ryhtyä
varsinaiseen politiikan tekoon.
Edelliseltä edustajistolta jäi
vähän päätöksiä rästiin, kun
viimeistä kokousta ei saatu
päätoisvaltaiseksi. Ensi töik-
seen edustajisto saanee valita
Tamyn opintosihteerin ja Aviis-
sin toimittajan.

Samoin edellisen edustajiston
perintöä on kysymys siitä, an-
netaanko edustajistoryhmille
avustuksia (vai lähetetäänkö
rahat suoraan kehitysyhteistyö-
hön) ja miten avustusten jako
sidotaan kokouksissa käymiseen.

Ainejärjestöavustuksiakin kai aletaan pian jaella. Jotkut ovat olleet sitä mieltä, että ainejärjestöväki haluaakin edustajistoon vain kahmiakseen mahdollisimman paljon rahaa omalle poppoolle. Väite osoitautuu varmasti naurettavaksi, sillä jos joku hullu sitä varten olisi edustajistoon pyrkinyt, niin ei neljä ainejärjestöjen ihmistä kuitenkaan edes pystyisi painostamaan 36 muuta epäoikeudenmukaisiin päätöksiin.

Kuva 102. Kohtaus roomalaisessa koulussa. Herculaniumista löydetty maalaus.

Sitä paitsi Tamyssa on suurempiakin raha-asioita, ja ne toki kiinnostavat muitakin kuin puolueaktivisteja. Tamyn jäsenmaksutkin ovat pikku juttu, kun aletaan puhua YO-talon kohtalosta. Talo on paljon muutakin kuin raha-asia, mutta joka tapauksessa sitä ja mahdollisia Tamyn uusia tiloja koskevilla päätöksissä ei napilla pelata.

Tamy on nimittäin hankkimassa itselleen tiloja yliopistolle tulevasta uudesta hallintosiivestä. Ostamalla vai vuokraamalla, siitä kiistellään vielä. Joka tapauksessa jos yliopistolle päästään, joku pääsee YO-talolle vanhoihin tiloihin, joita aiotaan korjatakin. Kuka tai ketkä majoittuvat talolle, mitä siellä tehdään? Tästä varmaan monellakin olisi sanansa sanottavana (YO-talo kulttuurilleliike?).

Asetus

Tampereen yliopiston ylioppilaskunnasta 29.11. 1974

Opetusministerin esittelystä säädetään:

1 §

Tampereen yliopiston ylioppilaskunnan jäseniä ovat kaikki Tampereen yliopiston kirjoissa olevat opiskelijat.

Ylioppilaskunnan tarkoituksena on olla jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä pyrkimyksiään.

Opetusministeriön vahvistamat Tampereen yliopiston ylioppilaskunnan säännöt:

5 §

Ylioppilaskunnan hallinto- ja toimeenpanovaltaa käyttää edustajiston asettama hallitus.

13 §

Ylioppilaskunnan päätösvaltaa käyttää ylioppilaskunnan jäsenten suhteellisilla vaaleilla kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsema edustajisto. Edustajistoon kuuluu 40 edustajaa...

16 §

Edustajisto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet edustajiston jäsenistä on läsnä.

Edustajisto voi ottaa käsiteltäväksi ja päätettäväksi asian, jota hallitus ei ole valmistellut, jos asia on kirjallisena jätetty pääsihteerille kaksi päivää ennen edustajiston kokousta tai kokouksessa esitettynä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä.

Edustajisto toimii vahvistamansa työjärjestyksen mukaan.

28 §

...Hallituksen tehtävä on, ellei edustajiston työjärjestyksessä toisin määrätä, tehdä edustajistolle esitykset niistä asioista, jotka edustajiston asetuksen, näiden sääntöjen tai ohjesääntöjen mukaan on ratkaistava.

Hallitus panee täytäntöön edustajiston päätökset sekä huolehtii ylioppilaskunnan hallinnosta ja valvoo ylioppilaskunnan etua.

Säännöt on, mutta homma ei toimi

Siinä viimeisessä ilman päätösvaltaa jääneessä vanhan edustajiston kokouksessa kyseltiin, kenellä valta Tamyssä oikein on. Hallituksen puheenjohtaja Rannisto totesi, että hänellä, ja oli todennäköisesti oikeassa.

Edustajistossa on ollut vika (muun muassa) se, etteivät jäsenet ole tarpeeksi perehtyneet asioihin vaan teettäneet työt muilla (=hallituksella) ja olleet itse vain kumileimasimina, jos sitäkään (kokouksen jääminen päätösvallattomaksi ei ole mitenkään tavatonta).

Ei ihme, ettei kokouksiin tulla, jos siellä käsiteltävät asiat koetaan täysin vieraisiksi. Ja vieraina ne pysyvät, ellei ole todellista halua olla mukana hoitamassa meidän yhteisiä asioitamme. Tämä on usein tilanne niillä, jotka ovat jo vieraantuneet opiskelijamaailmasta ja ovat edustajistossa vain hankkimassa meriittiä tulevaa poliittista uraa varten.

Ja kun ihmiset eivät viitsi kunnolla paneutua asioihin, he eivät pysty esittämään mitään kovin järkevää. Niinpä sitten tapahtuu usein, että hallituksen valmisteltua esitystä vastustetaan pikemminkin vastustamisen halusta kuin siksi, että olisi jotain parempaa mielessä. Sitten äänestetään siitä, pitäisikö toimintakertomuksessa lukea "porvareiden mukaantulo aiheutti muutamia ristiriitoja" vai "porvareiden toimesta aiheutettiin muutamia rakentavia konflikteja".

Muutoksen mahdollisuus

Ainejärjestöjen vaaliliitto Aito asia oli Esa Töykkälän sanoin aidosti asiasta kiinnostuneiden vaaliliitto. Nyt on aika itse kunkin tehdä jotain, tutustua asioihin, haeskella vaihtoehtoja ja tehdä sellaisia perusteltuja ehdotuksia, joiden takana on vähän laajempi joukko kuin oma puolueryhmä. Kyllä Tamyssä on mahdollisuuksia vaikka mihin, kunhan hyvät ideat pääsevät kuuluville ja toteuttajat ovat aktiivisia.

Opiskelijoiden passiivisuutta on jaksettu päivällä viime vuosina. Opiskelijat kun eivät pahemmin puoluepolitiikasta välitä. Mutta nämä edustajistovaalit osoittivat, että vika onkin puolueissa eikä opiskelijoissa.

Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan pääsihteeri vastasi TV-haastattelussa opiskelijapolitiikan viime rippeitä haikailleelle toimittajalle varsin osuvasti. Hän sanoi suunnilleen, että luultavasti nämä olivat ylioppilaskunnassa harjoittelevien pikkupoliitikkojen tekemän puoluepolitiikan hautajaiset, mutta nyt se oikea politiikan teko vasta alkaa.

RK

Kuva 74. Koomillinen näytös.

Ruokaisat retkimakkarat

Asiasana uudistuu: VTT:n testaaman ja Suomen Gal-lupin suorittaman teoreettisen ja käsitteellisen tutkimuksen mukaan Asiasanan levikin kasvun pysähtyminen johtuu ruokapalstan puuttumisesta. Naisvaltainen ala kuin on, niin kirjastonhoitajien kiinnostus kohdistuu naisellisiin pikkuuskareisiin, kuten ruuanlaittoon.

Aloitamme palstamme "Kirjoista keittoa" keittämällä vastapyydetyn humanus pseudocoticum sukuun kuuluvan n. 2.5 vuotiaan, 34 cm pitkän "Aku Ankan lukeminen ja R-kioskit"-yksilön ja testaamalla sen lukijoistamme otantamenetelmällä valituilla koe- maistajilla.

Alkupalaksi maistatimme keittoa puoliraakana:
 Hlö 1. "Tärkeintä ei ole lopputulos vaan dialektisesti etenevä prosessi."
 Hlö 2. "Tässäpä pikantti maku - aivan tulee mieleen mummon savitaulut."
 Hlö 3. "Hui, paljonko siinä on monityydyttymättömiä rasvahappoja?"
 Hlö 4. "Herra antaa, Herra ottaa. Kenellä leiviskä on, hän älköön kätkekö sitä maahan älköönkä pitäköön kynttiläänsä vakan alla."

Varsinaisessa kokeessamme tarjosimme keittoa lämmitettyämme sitä hellan jälkilämmössä ja maustettuamme sitä teelusikallisella operaatio-naalistettuja käsitteitä:
 Hlö 1. "Ei se mitään, vaikka synteesi ylittääkin tekijänsä."
 Hlö 2. "Input sisään, output ulos."
 Hlö 3. "Tässä on varmasti käytetty hormoneja."
 Hlö 4. "Ja niin tähti johti kolmen itämaan tietäjän kulkua."

Johtopäätökset: mitä tahansa voi syödä - ehkä.

A.K.

Testiryhmämme koostumus on:
 1. naispuolinen hegeliläisyyteen taipuvainen laitoskeittäjä (18 v.).
 2. miespuolinen ekonomi (24 v., kok.).
 3. naispuolinen sumopainija (120 kg, 28 v.).
 4. naispuolinen teologi (30 v.).

Testiryhmä edustaa siis viitekehykseltään relevantisti ns. normaalijakaumaa.

MUODONMUUTOS

Kurssivaatimukset

Vanhat (1972—73 ja vanhemmat) kurssivaatimukset eivät ole voimassa enää syyslukukauden tenttipäivien jälkeen. Kuitenkin aikaisemmat osasuoritukset kelpaavat koko lukukauden 1973—74 ajan.

Approbatur

1. Kirjastotieteen peruskurssi, jonka yhteydessä Okko, Tieteellinen ja teknillinen informaatio B 1.1 — B 1.4 ja C 1.1.
2. Johdatus tiedonlähteiden tuntemukseen, luontosarja harjoituksineen, joiden yhteydessä Okko, Tieteellinen ja teknillinen informaatio C 2.1 ja Henriksson, Tärkeimmät bibliografiamme (Kirjastolehti 1963 s. 321—328).
3. Johdatus tiedon tallentamiseen, luontosarja, jonka yhteydessä Okko, Tieteellinen ja teknillinen informaatio B 4.1 ja D 1 sekä Soisalon—Soinin, Kansainvälinen standardinumerointi suomalaisiin kirjoihin (Kirjastolehti 1971 s. 390—392).
4. Informaatiopalvelun perusteet, luontosarja, jonka yhteydessä seuraavat artikkelit: Sievänen—Allen, Tiedon etsintä, Suutarinen, MEDLARS-järjestelmä, Ginman, Lääketiedettä palvelevia ATK-informaatiopalvelukeskuksia, Kontinen, Lääketieteellisen keskuskirjaston kirjallisuuspalvelun kasitaut ja käyttötutkimus (Medisiinari 1971: 2 s. 11—30), Okko, Tieteellinen ja teknillinen informaatio A 1, D 4.3, D 5, D 6.1, E 2.1, E 3, E 4.
5. a) Yleisten kirjastojen palvelumuodot, luontosarja.
b) Tieteellisten kirjastojen hallinnon sekä palvelu- ja työmuotojen tuntemus, luontosarja tai vastaava moniste sekä Okko, Tieteellinen ja teknillinen informaatio B 3 rev ja B 4.2.
6. Tieteen keskustustoimikunnan tiedepoliittinen ohjelma 1972 Lappi, Kirja kirjasta ja Vuorio, Kuka kustantaa kulttuurin, teoksesta Kulttuuri työväenluokan aseena. Bengé, Libraries and cultural change tai Kuntze, Grundzüge der Bibliothekslehre, 1969, s. 14—70, 164—199, 221—240, 392—425, tai vastaava teos.

Cum laude approbatur

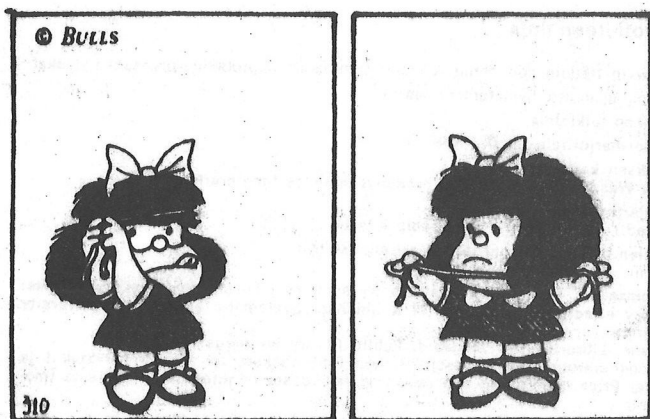
A. Kirjastonhoidon linja

7. a) Approbatur-arvosana sekä todistus approbatur-arvosanan jälkeen suoritusta, hyväksytystä 3 kk:n väliharjoittelusta kirjastossa tai informaatiopalvelukeskuksessa.
b) Vähintään 100 yksikön laajuinen bibliografinen tehtävä tai suppea kirjallisuuskatsaus.
8. Lukukauden osanotto proseminariin, esitelmä tai alustus.
9. Informaatioaineiston valinta:
a) kirjallisuuden tuntemuksen harjoitukset (1 lkk).
b) Partanen, Informaatiopolitiikka
Eskola, Ei kirjaa ilman lukijaa
Suomen kirjallisuus VII s. 78—286, 341—598 ja VIII s. 227—265, 299—321, 371—417
Kannila, Kirjanvalinnan ongelmia
c) Perehtyminen ajankohtaiseen kirjanvalintakeskusteluun. Lähteistä ilmoitetaan lukukausittain laitoksen ilmoitustaululla.
10. Informaatioaineiston järjestäminen:
a) luontosarja, jonka yhteydessä Needham, Organizing knowledge in libraries (2nd ed.), pääpiirteittäin anglo-amerikkalainen luettelointikoodi (Anglo-American cataloguing rules, 1967) sekä kirjallisuusviitteitä koskevien suositusten pääkohdat (ISO Recommendation R 77 ja 690 sekä R 4)
b) luettelointiharjoitukset, joiden yhteydessä Suomen kirjastojen luettelointisäännöt
c) luokitusharjoitukset, joiden yhteydessä Kirjallisuuden luokitusopas (uusin painos), perehtyminen toiseen seuraavista luokitusjärjestelmistä:
Dewey, Decimal classification (18/7th ed.) tai Yleinen kymmenluokittelu (UDK) sekä Okko, Tieteellinen ja teknillinen informaatio D 2.
11. Tiedonlähteiden tuntemus:
a) harjoitukset, kotimaiset bibliografiat ja hakuteokset, joiden yhteydessä Grönroos, Suomen bibliografisen kirjallisuuden opas
b) harjoitukset, ulkomaiset bibliografiat ja hakuteokset, joiden yhteydessä Kokkonen, Ulkomaiset bibliografiat (moniste), Okko, Tieteellinen ja teknillinen infor-

Joka kevät tutkintovaatimuk-siamme kehitetään vimmatulla kiireellä entistä paremmiksi hyödyntäen vanhoja koke-muksia ja uusia ideoita. Per-usideologia on bernsteini-läinen "tärkeintä ei ole suunta vaan liike", ts. aina-kin opiskelijan näkökulmas-ta touhussa ei ole riittä-västi jatkuvuutta ja suunnitelmallisuutta.

Onko todellista kehitystä tapahtunut vai pyörimmekö ympyrässä? Asian selvittä-miseksi vilkaistaamme luku-vuoden 1973-74 tutkintovaa-timukseen. Ne jakautuvat van-haan malliin approbaturiin, cum laude approbaturiin ja laudaturiin.

1973-74 approbatur sisälsi 6 luentosarjaa oheislukemistoineen, kirjatentin ja yhden harjoitukset. Yksikään approbaturiin tuolloin kuuluneista kirjoista ja artikkeleista ei enää ole tutkintovaatimuksissa. Samoin kaikki luentosarjojen otsikot ovat muuttuneet. Osin luennot kirjastotieteen peruskurssi ja johdatus tiedonlähteiden tuntemukseen vastannevat jossakin määrin nykyistä peruskurssia ja Tiedonlähteet I:stä. Muulta osin sisältökin on selvästi erilaisista kuin nykyään. Hallinnosta, tietojenkäsittelystä, luokituksista ja luetteloinnista ei suoraan puhuta. Hajanaisen näköinen kirjatentti käsittelee lähinnä kulttuuripolitiikkaa ja kirjaston roolia siinä; aihe joka nykyisistä perusteista puuttuu omana jaksana.

maatio C 3 — C 4 ja esim. Andersen, Håndbogernes hvor-står det tai Chandler, How to find out, sekä Ottervik, Bibliografier s. 11—23.

12. Kirjastohallinto ja kirjastolaitoksen tuntemus:

- Kirjastolainsäädännön luennot ja harjoitukset, joiden yhteydessä Sarkola, Kirjastohallinto. Rytkölä, Kunnallistiedon opas ja Simola & Rantanen & Itkonen, Kunnallinen kokousteknikka s. 3—112
- Möhlenbrock, Biblioteksadministration tai vastaava teos tieteellisistä kirjastoista, esim. Neal, British university libraries Harrison, Libraries in Scandinavia (2nd ed.) ja Francis, Libraries in the USSR tai Kahla, Neuvostoliiton kirjastotoimesta (Neuvostoliittoinstituutin moniste B 9)

Tieteellisten kirjastojen ATK-tavoitetoimikunnan mietintö, Kom.miet. 1972: B 53
Tieteellisen informoinnin neuvottelukunnan V mietintö, Kom.miet. 1972: B 82
Tieteellisen informoinnin neuvottelukunnan VI mietintö, Kom.miet. 1972: B 83

- Vertaileva kirjastotiede, luentosarja (1 lkk)
- Runkokurssi, erityisalojen luentosarja (2 lkk)

13. Kirjastojen ja informaatiopalvelukeskusten palvelu- ja työmuodot:

- Luentosarja, yleisten kirjastojen hallinto ja työmuodot ja sen yhteydessä Biblioteksarbete, Sarkola, Kirjastoautotoiminta, Kirjastojen audiovisuaalisen toiminnan opas, Kotimaisen kaukopalvelun opas
- Henriksson & Axelson, Folkbiblioteken och ADB Hicks & Tillin, Developing multimedia libraries Lindecrantz, Dokumentation och datamaskiner
- Kirjastoautomaatiota käsittelevä luentosarja

14. Kirjapainotaidon tuntemus:

Hallberg, Asioimme kirjapainossa, sekä opintokäynti kirjapainossa

15. Kommunikaatio-oppi ja joukkotiedotus:

Joukkotiedotus yhteiskunnassa Wiio, Ymmäretäänkö sanomasi (3. p.) ja Ahmavaara, Informaatio (2. p.) osat I ja IV
Kalliomäki, Perustiedot elokuvasta (moniste)

16. Vähintään 24 t. laajuisen ATK-peruskurssin hyväksytyt suorittaminen.

17. Perehtyminen seuraaviin erityiskysymyksiin, joista valittava kolme, kuitenkin siten, että kohdat a) ja h) kumpikin vastaavat kahta:

a) Lasten- ja koulukirjastotoiminta:

- lapsipsykologian alkeiden luentosarja
- lastenkirjastotyön ja lastenkirjallisuuden luennot ja harjoitukset
- Ambjörnson & Ikonen & Vajjärvi, Kulttuuririkhamaa lapsille tai Helsing, Tankar om barnlitteraturen, Nuortenkirja Suomessa ennen ja nyt, Vajjärvi, Lapsi ja kirja, Höglund & Jespersen, Att arbeta som skolbibliotekarie, Barn i bibliotek, Lund 1972

b) Sosiaaliset erikoiskirjastot:

Sewall, Att arbeta i sjukhusbiblioteket.
Ryömä, Vammaisten kirjastopalvelu (Kirjastolehti 1970 s. 66—68), Kirjastolehti 1969: 4 (laitoskirjastonumero), Kallqvist, Fängebibliotek i Norden, Lewis, Libraries for the handicapped, Alho, Vanhukset tassa maassa, Aaltonen, Sairauksien ja sairaalaelämän sosiologiaa (2. p.).

c) Musiikkikirjastot:

- lyhyt musiikinteorian luentosarja
- musiikkikirjastotyön harjoitukset, joiden yhteydessä Gronow, Äänilevytieto (pääpiirteet)
- Seuraavat teokset pääpiirteittäin:
Ranta, Musiikin historia I, s. 27—103
Jeanson & Rabe, Musiikki kautta aikojen I—II
Haapanen, Suomen säveltaide täydennettynä uusimman musiikin osalta artikkeleilla sopimuksen mukaan

d) Kirjastohallinto ja suunnittelu:

Ackoff, Yrityksen suunnittelu
Raffel & Shisko, Systematic analysis of university libraries
Hosiaisuus, Kunnallistalous I
Plovgaard, Public library buildings

e) Informaatioaineiston järjestämisen erityisongelmat:

- indeksointiharjoitukset
- anglo-amerikkalaisen luettelointikoodin Anglo-American cataloguing rules, 1967, tuntemus (harjoitukset)
- Vickery, On retrieval system theory
Foskett, The subject approach to information, tai Maltby, Classification in the 1970's

f) Informaatiopalvelu:

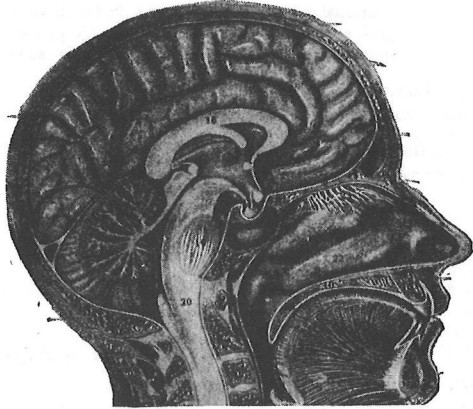
- indeksointiharjoitukset
- selektiivisen tietojen jakelun (STJ) harjoitukset
- Meltzer, Informationscentralen
Lancaster, Information Retrieval Systems.

g) Kulttuurisosiologia:

Eskola, Sosiologian tutkimusmenetelmät I
Nordenstreng, Joukkotiedotus ja yleisö
Nowak, Bokläsaren
Bolay, Riv kulturbarriärerna

h) MHK I, menetelmäharjoituskurssi.

Vanha approbatur on ollut nykyisiä perusteita pienempi. Sisällöltään se näyttää tarkemmin katsoen kauniista otsikoistaan huolimatta yksipuoliselta. Informaatiopalvelun perusteet -kohdan 5 artikkelista 3 on pelkkää lääketieteen informaatiopalvelujen esittelyä. Okon Tieteellinen ja tekninen infor-

maatio -teoksesta on muutama luku miltei jokaisen luennon oheislukemistona.

10 vuotta sitten Cum laude jakautui kahteen linjaan: kirjastonhoitoon ja informaatiikkaan. Seuraavat kommentit koskevat edellistä.

Kirjastonhoidon linjan opintojaksoista jää hyvin hajanainen kokonaisvaikutelma. Siihen on jostakin hämärästä syystä sovittettu mukaan mm. tiedotusoppia sekä kirjapainoon tutustumista omine kokonaisuuksineen. Toisaalta otsikon "Perehtyminen erityiskysymyksiin" alle on sijoitettu vapaasti valittaviksi hyvin tärkeitä ja toisistaan eroavia asioita, mm. kirjaston toimintamuotoja, hallintoa, kulttuurisosiologiaa (jonka kirjatentissä tiedotusoppia ja yhteiskuntatieteiden metodologiaa) sekä metodologiaa. Moinen sillisalaatti on käsittämätön. Valinnan varaa pitää toki ollan, mutta vain jollakin tapaa yhteismitallisista vaihtoehdoista. Tämän tyyppinen vaihtoehdoiksi asettaminen synnyttää vain pelkkää sekaannusta.

Laudatur

A. Kirjastotieteen linja

- Vähintään hyvin tiedoin suoritetun A-linjan cum laude approbatur -arvosanan lisäksi:
18. Aktiivinen osanotto laudaturseminaarlin.
 19. Tieteellinen tutkielma.
 20. Menetelmäharjoittelukurssi (MHK I)
 21. Tutkimuksen kartoitus:
Bundy & Wassermann, Reader in research methods for librarianship.
 22. Kirjastojärjestelmien tuntemus:
Voigt, (ed.) Advances in librarianship I ja II.
 23. Kirjastojen hallinto, suunnittelu ja rationalisointi:
 - a) Etzioni, Nykyajan organisaatiot
 - b) Chapman, St. Pierre & Lubans, Library systems analysis guidelines tai Morse, Library effectiveness, tai Raffel & Shishko, Systematic analysis of university libraries
 - c) Brawne, Libraries tai Plovgaard, Public library buildings
 - d) Rationalisierung in wissenschaftlichen Bibliotheken, tai LIBRIS handbok I ja II, tai Price, Collecting and reporting real costs of information systems (moniste).
 24. Kirjastojen käyttötutkimukset ja lukututkimukset:
Fussler & Simon, Patterns in the use of books in large research libraries
Brittain, Information and its users
Bok- och läsvanor (SOU 1972: 20)
 25. Kirjastojen asema yhteiskunnassa ja tehtävät kulttuurinvälityksen kanavina:
Escarpit, The book revolution
Försök med bibliotek (SOU 1972: 61).
 26. Perehtyminen johonkin sovitettuun ajankohtaiseen kysymykseen kirjastoalan aikauslehtien perusteella.

Cum lauden 1973-74 sisältämästä kirjallisuudesta vain Maltbyn Classification in the 70's ja Foskettin The subject approach to information ovat vaatimuksissa, tosin nekin uusina painoksina. Tämä kuvastaa tieteen-alemme nopeaa kehitystä. Uutta tietoa syntyy kiivaassa tahdissa. Toisaalta monet vanhat kirjat tuntuvat selvästi olevan "väärässä paikassa", esim. mitä tekemistä Suomen kirjallisuusteoksella on informaatiovalinnan aineiston kanssa tai kirjastohallinnolla Ackaffin Yrityksen suunnittelu -kirjan kanssa?

Laudatur sisältää tutkielman, seminaarin, menetelmäharjoituskurssin, 5 kirjatenttiä ja "perehtymisen ajankohtaiseen kysymykseen". Kirjatenttien aiheet vaihtelevat "kirjastojen asemasta yhteiskunnassa" lukututkimuksiin varsin epäloogisesti. Niiden konkreettisesta sisällöstä on vaikea sanoa mitään, koska a) kaikki kirjat on poistettu tutkintovaatimuksista ja b) otsikot ovat ympäripyöreitä. Toki näistä pyöreistä otsikoistakin näkee vahvan praktis-hallinnollisen painotuksen, tieteellis-metodologisen aineksen kustannuksella.

Edellä mainittu praktis-hallinnollinen orientaatio näkyy läpikäyvänä ohjenuorana koko koulutusohjelmassa. Kirjastolaitoksen, -järjestelmän ja -hallinnon sekä kirjastosuunnittelun luentoja ja kirjoja on takuulla

riittämiin. Paljon uhrataan tilaa olemassa olevien systeemien kuvailemiseen - myös periaatteessa mielenkiintoisissa kohdissa. Esim. informaatioaineiston järjestämisessä ei mietitä luokituksen perusteita vaan esitellään Deweytä ja UDK:ta.

Tieteenalan itseymmärryksen ja metodologisen ytimen kehittämiseen liittyvää aineistoa ei opetusohjelmassa juuri ole. Kokonaisuutena se on erittäin vahvasti käytäntöön sidottu, ja siksi

se antaa valmiuksia lähinnä toiminnalle nykyisen systeemin rajoissa. Oman työn reflektoinnille, kritiikille, tutkimuksellisen otteen omaksumiselle ja arkirutiinin ylittämiselle se suo huonosti mahdollisuuksia. Objektivisesti voi väittää vanhojen vaatimusten olleen nykyisiä heikommät - eron suuruuden päätelkään jokainen itse.

Opiskelijan kannalta negatiivista on, että tutkinto on 10 vuoden aikana paisunut

paljon entistä laajemmaksi. Nykytutkintoa monine kirjaintenteineen ja harjoituksineen ei tehdä kolmessa, tuskin kovin helposti edes viidessä vuodessa. Mutta tuskinpa monikaan opiskelija silti olisi mielissään paluusta entiseen.

**elämäni
tässä
vaiheessa...**

Käytän vanhaa joka päivä

Hurriganes ylpeä:

**Remulla hyvä
menestys
koirakokeissa**

LIEKSAN
LEHTI,
LOKAKUU
1983

Pentti Rädyn omistama Remu pärjäsi mainiosti viime viikonloppuna Hämeenjärvellä järjestetyissä ajokoirakokeissa.

HIFI, 11/1983

▼
■ Videon itsestäänselvät totuudet on asetettu kyseenalaisiksi ja hämähäkinseittien ja

harmaan pölyn peittämiksi luullut kirjastonhoitajat ovatkin niitä, jotka panevat vauhtia videoon.

ERÄIPALSTA

IDYLLI?

Olemme joidenkin meikäläisten piirissä alkaneet eräretkeillä ja se on suurta virkistystä. Viimeksi vietimme sotavankien rakentamassa hirsikämpässä kolme päivää metsän keskellä.

Onko tämä jotain luontohar-
tautta aivottomassa luonnossa?
Tavallista virkistyskävelyä
metsässä syksyn ja talven raja-
maastossa? Oman valtakunnan pe-
rustamista tilassa, jossa kukaan
ei voi tulla sanomaan, ettet ole
valtiat?

Jos nyt kertoisin siitä mitä
näin viimekertaisella retkellä
ja minkälaisia tunnelmia minus-
sa siellä oli, se kuulostaisi
paatokselliselta uskonnolliselta
puheelta. Meillä oli tällä ker-
taa hyvin maastokeskeiset olot.
Ei minulla voi olla mitään väli-
neitä katsoa metsään muuta kuin
ihmetellen: liikuttua, herkis-
tyä, koskettaa ja tunnustella,
kuunnella, antaa mielihyvän val-
lata, puhjeta käsittämättömiin
ja summittaisiin ylistyksiin il-
man sanoja, mutista epäselviä
itseksseen, tuntea jonkin jäh-
meyden murtuvan sisällään.

Voi ajatella itseään lähesty-
mässä meidän sinistä planeettaam-
me avaruudesta käsin, laskeutua
maan pinnalle ja tuntea että
kaikenlaisia merkillisiä tapah-
tuu koko ajan ympärillä. Se on
niin eri maailma kuin jokapäi-
väinen ison tunnustuksen etsi-
minen sille, että kannattaa
yrittää ja että tosiaan on joi-
takuita jotka kuuntelevat ja ymm-
ärtävät jotakin, on jotakin mi-
hin ymmärrys kelpaa ja pyrkimyk-
sillä merkitystä edes jonkin
asian kannalta.

Merkillisten asioiden keskel-
le laskeutuessa ei voi olla vaa-
tivainen eikä voi väittää tie-
tävänsä, miksi kaikki tapahtuu.
Omat rakennelmat eivät ole hyö-
dyksi, täytyy kuunnella. Luonto-
elämä on aivan merkillistä. Ih-
misen keksimät ja tekemät asiat
voi kantaa ajatuksina mukanaan
toisiin paikkoihin, mutta ihmi-
selle luonnossa tapahtuvat asiat
voittavat ajan vastuksen, ne ovat
olemassa tapahtumisen ajan.

Siksi minun ei tee mieli kertoa
teille mitä me puuhasimme ja koim-
me niiden kolmen päivän aikana.
Tai minusta tuntuu kuin olisin
jättänyt jonkin maailman sinne,
että se on olemassa, noiden kol-
men päivän maailma. Kertominen
siitä maailmasta olisi vain ro-
manttista kopiota, heräävä aamu
järven yllä ja kointähti kaakon
taivaalla, lumitähtiä suolla,
jäätäneitä lammikoiden akvaari-
oita ihmeen kirkkaat värit nii-
den sisälle jähmettyneissä esi-
neissä, hyi, tämä kuulostaa maa-
lailulta, mutta nämä huikaisevat
kauniit kohdat tulevat ensimmäi-
sinä mieleen.

Kirjoittaessani tunnen koko
ajan kaikille ihmisille tyyppi-
lisen arkisen suvaitsemattomu-
uden paineen, tunnen sanoillani
katseen, joka etsii ja etsiminen
on jo puoleksi löytämistä. Se on
sama katse kuin usein luonnossa
erehtyy silmiin. Minä olen ihmi-
nen ja tämä on vain tyylin ra-
joitusta kaikki: "mutta hänhän
tekee kaikesta kiiltokuvaa",
"tämä nyt on itsekorostusta",
"hän on haihattelija", "liian
tuttuja asioita". Sen saman löy-
tämään orientoituneen ihmisen
tietää itsessään kun on metsässä,
leppymätön halu valikoida ja se-
littää, määritellä, antaa laatu-
arviointeja, pohtia pitääkö vai
ei, onko innoissaan vai ei, näh-
dä mielessään.

eräpalsta jatkuu...

Kuin kulkisi metsässä etsien kaunista! Silloin minusta pisara lehdellä alkaa vaikuttaa kyynelhelmeltä lapsisankarin sileällä poskella ja kuu on kuu jossain violetinmustassa yössä. Näkemäni yksityiskohdat metsässä ovat silloin sanoja ja mielikuvia, näen yksityiskohdat designina, suutun, liioittelen kaavamaisuutta, kaikki muuttuu imeläksi liisteriksi ja koriste-esineiksi. Mieleen tulevat lukemattomat puistattavat ja asetelmalliset luonnossa otetut valokuvat.

Jos haluaa heijastaa luontoon omia juttujaan, miksi tekee sen niin totunnaisissa tunnelmissa, kuvittelemalla olevansa luontoäidin helmassa tai ihailemalla kaikkea ympärillään aitona asiana.

Miksi tuollaista hengenlaatua ei saa itsessään hellittämään?

Joku ehkä sanoisi sitä tunneköyhyydeksi tai estyneisyydeksi, mutta vielä koskaan elämässäni en ole osannut astua kuvitelmaan. Epäilyksen ja asioiden maallistamisen vaihde jää aina päälle. Luonnossa olisi helppoa astua kuvitelmaan, mikään siellä ei todista toista kuin kuvitelmat, ei muu kuin ihmisen proosallinen asiosointi (ja ihmisen runtelevan käden jälki).

Sen sijaan että pitäisi nämä kaksi niin erilaista maailmaa - oman valtakunnan tunne luonnossa ja jatkuvan tunnustuksen tarve ihmismaailmassa - erillään, tulee halu sekoittaa ne keskenään. Jättää luonto rauhaan, mutta riisua pyhyys omilta kokemuksilta luonnossa, tehdä se tarvelemättä yksittäisiä elämyksiä. Nähdä itsensä kuvittelemassa luonto ja hakemassa siltä tunnustusta. Nähdä itsensä köyhänä, kieltäytyä rauhasta ja unohduksesta, jotka kuvittelee luonnon tarjoavan, olla ikään kuin luonnon yhteiskunnassa, jossa on vastattava itsestään, lakata olemasta ylpeä ja luomasta katseellaan niitä

asioita, jotka jo ovat olemassa. Tuntee itsessään suhteina puiden hahmoja ja suota ja linnun lennon järven päällä, tuntee voimana ja suhteina kaikkien merkillisten asioiden olemassaolo, ei kuvina. Juuri siitä on vaikea puhua tämän enempää.

A. Alanen

MIKSI TÄMÄ LEHTI EI OLE ILMAINEN

Kuuleman mukaan jotkut ovat olleet suorastaan hämmästyneitä siitä, ettei Asiasanaa jaellakaan ilmaiseksi, vaan se maksaa peräti kolme markkaa. Voimme vakuuttaa, ettei tuosta hurjasta hinnasta huolimatta ole pahemmin rikastuttu. Lehden tekeminen ei nimitäin ole aivan ilmaista.

Tehokopiointi nappaa joka numerosta painokustannuksia noin tuhat markkaa, viimeksi meni jo yli tonnin.

Valokuviin tarvitaan filmejä, ja filmit pitää myös kehittää. Näistä palveluista fotoliikkeet kysäisevät aina muutaman kymppin. Sitten pitää vielä tehdä ne varsinaiset kuvat. Valokuva-paperipakkaus maksaa noin 200 mk, ja niitä menee useampi vuodessa. Lisäksi on ostettava kehite ja maksettava laboratorion vuokra.

Eikä tässä suinkaan kaikki. Asiasanan vuosikertaan menee 500 arkkia paperia, useita kirjoituskoneen värinauhoja, ainakin kymmenen liimapuikkoa, korjauslappuja ja -lakkaa, kyniä, kumeja, viivoittimia...

Ja vielä: lehden postittaminen tilaajille maksaa noin 200 mk/numero.

Mistään työstä toimittajat eivät saa mitään palkkiota, he maksavat ruokansakin itse. Siitä huolimatta tänä vuonna on oikein hyvä tulos, jos Asiasanan tuottama tappio ei ole enempää kuin 2000 markkaa.

toimitus

Tanskalaisia voileipiä

eli mitä kaikkea ei kuulunut 8. pohjoismaisen kirjastoalan opiskelijoiden konferenssin viiralliseen ohjelmaan.

Konferenssimatka alkaa maanantai-iltana 31. lokakuuta, jolloin kokoontumme Tampereen rautatie-asemalle. Odotuksen sekaisin tuntein hyppäämme junaan, jonka määrä viedä meidät Turun satamaan. Vasta terminaalissa alkaa tuntua siltä, että on todella matkalla jonnekin - innostus ja ehkä myös pieni jännitys alkaa näkyä itse kunkin kasvoilta.

Laivan ke inuttua kohtuullisella voimakkuudella Tukholmaan ryntäämme kaupungille, emsin tavat säilytykseen ja sitten Gamla Stadeniin kävelyille. Jo hieman yhdeksän jälkeen olemme nälkäkuoleman partaalla ja menemme syömään 'lounasta' mukavaan pieneen ravintolaan. Sitten pikavauhtia junaan lukemaan, nukkumaan, pelaamaan shakkia ja suunnittelemaan illanviettoa &

'siden sistiä'. Istuttuamme yhdeksän tuntia junassa saavumme vihdoin Kööpenhaminan asemalle, jossa meitä on isäntien lisäksi vastassa juuri saapuneet ruotsalaiset. Iloista jälleennäkemistä, yhteislaulua ja kuulumisia. Sateessa ja pimeydessä matkaamme kolmella eri bussilla retkeilymajaan. Ennen nukkumaanmenoa juttelemme vielä turkulaisien kanssa, jotka aivan sattumalta ovat samassa 'majassa'. Pohdimme sitä, miksi heille ei oltu ilmoitettu konferenssista mitään, muutenkin tiedonkulku on ollut heikkoa.

Keskiviikkoamuna matkustaminen tuntuu vielä väsyttävän, mutta onneksi aurinko paistaa kauniisti, kun turkulaisten kanssa (yhteensä 27 suomalaista) lähdemme valtavan pellon poikki kävelemään kirjastokoululle. Ja siitä se sitten alkaa. Avajaiset, valokuva, plenum, koulun loputtomien sokkeloiden esittelyä, tutustumista, lounas (voileipiä), pienryhmiä, kirjastotyö maistyonä ja olutpulloja ja tupakansavua joka

paikassa. Tanskaa, norjaa ja islantia sekaisin. Joukossa joku hullu suomalainen yrittämässä välillä puhua englantia, joku vielä hullumpi yrittää mongertaa tanskaa suomalaisittain ja viimein tulee tulkki tai joku Åbolainen apuun. Kärkyillä pysyminen tuottaa vaikeuksia ainakin ensikertalaiselle.

Ennen illanviettoa lähdän muutaman muun kanssa tutustumaan Köpiksen ihmeisiin. Ihailemme Tiivolia, raatihuonetta, kävelykatuja ja pohjoismaiden suurinta kirjakahvilaa.

Kahden tunnin yöunen jälkeen nousen torstai-aiamuna pirteänä kuin peipponen (ainakin melkein). Torstai on toinen ja viimeinen päivä, jolloin pienryhmät koontuvat -teema on vaihtunut hakeutuvaksi kirjastotoiminnaksi. Toisena päivänä huomaan ymmärtäväni tanskaa jo huomattavasti paremmin, sääli että konferenssi on näin lyhyt. Plenumissa mietimme jo julkilausumia ja laulemme jälleen antaumuksella. Välillä pikavisiitti Kööpenhaminan kammottavan näköisellä yliopistolla ja sitten koululle syömään salaatteja ja (taas, voi ei) lähinnä jalkahieltä haisevia juustoja (ei millään pahalla).

Hygge på skolen on perinpohjin hauska ja leppoisa tilaisuus. Aloitamme ruoalla, jatkamme eri maiden ohjelma-numeroilla, tanssilla ja laululla. Sketsit ovat hauskoja ja tunnelma hirvittävän korkealla. Vihdoinkin saan tilaisuuden keskustella ryhmänsäni olevan islantilaisen kanssa. Konferenssi jatkuu retkeilymajassa, jossa tungettuamme itsemme kaikki samaan huoneeseen laulamme kaikki tuntemamme laulut niin suurella tunteella kuin pystymme.

Yksi ja toinen kertoo ikävöivänsä Attilan kauniikirjavia perunoita. Perjantai-aiamu ei ole kovinkaan pitkällä kun piimeän pellon poikki käveltyäni saavun retkeilymajalle. Perjantaina ensimmäisenä ohjelmassa on kirjastokäynti. Joukko on harventunut melkoisesti, mutta tamperelaisia on mukana kiitettävästi - laulettuamme joukon suomalaisia kansanlauluja saavumme kerrassaan hienoon ja edistykselliseen kirjastoon, jonne vähän jokainen sanoi haluavansa jäädä töihin. Ennen

kivuttomasti sujunutta julkilau-
sumien hyväksymistä kuljeskelem-
me koulun ympäristössä ja käym-
me kirpputorilla, samalla kun
selviää, että meidän junamme ei
kuljekkaan! Loppujen lopuksi kai-
kenlaisen sekoilun jälkeen läh-
tömme siirtyy lauantai-illasta
lauantaiaamuun. Perjantai on
kuitenkin vasta puolella, ja
Christianissa käynnin jälkeen
palaamme taas koululle. Ainoas-
taam meillä suomalaisilla on oh-
jelmaa, ja saammekin erittäin
lämpimän vastaanoton. Kiitokset
erityisesti Arjalle. Loppujen
lopuksi istumme kaikki lattial-
la ja laulamme haikeina ja on-
nellisina Eeron säestäessä ki-
taralla. Tukkinsa ja kasvonsa
värjänneet norjalaiset ovat
edelleen pirteimpiä, ja myöhäi-
simmät palaavat nukkumaan noin
kello viisi aamulla.

Lauantaiaamu. Konferenssi on ohi
ja oikeastaan on ihan mukavaa
palata Tampereelle. Ensi vuonna
Oslossa ihmiset ovat jo tuttuja
ja silloin uskaltaa jo puhua
enemmän, tanskaankin on tottu-

nut - näin ainakin uskottelemme
toisillemme aamiaisella. Sitten
tavarat kasaan, viime hetken os-
toksille ja junaan. Paluumatkal-
la puhumme toisillemme jo suju-
vaa tanskaa, ja matka menee mu-
kavasti amerikkalais-australia-
lais-italialaisessa seurassa.
Tukholmassa ensin kiinalaiseen
ravintolaan ja sitten juoksua
yölautalle. Ehdimme juuri ja
juuri. Yö laivan lattialla
pyöriskellessä on tietysti
kokemus sinänsä: suomalaiset
häiriköt meluavat ja kävelevät
ylitse taukoamatta.

Sunnuntaiamuun junassa laulam-
me jälleen. Tampereen rautatie-
asemalle tullessamme olo on pe-
rin nuhrainen ja likainen, vaat-
teet roikkuvat ryppyisinä ja
tukka rasvaisena, jalat ovat ki-
peät ja ajatus ei kulje. Mutta
kuitenkin. Asemalla pistämme ta-
varat kasaan ja laulamme noin
75:n kerran: "Bär ner mig
till sjön..." Kämpille päästyäni
kaadun suihkuu kautta sänkyyn
nukkumaan Ruususen unta. Olen
ikiomellinen.

Leena Horsma-aho

Romaanin lukemisen seuraukset

Erään kauniin, romanttisen virran rannalla oli komea talo ihanan puiston keskellä. Täällä suloisessa hiljaisuudessa elivät herra ja rouva Wildhaten tyttärensä ja tämän ranskalaisen kotiopettajattaren kanssa.

He eivät olleet säästäneet vaivaa eivätkä rahoja antaakseen tyttärelleen täydellisen kasvatuksen; mutta eivät koskaan omistaneet ajatustakaan hänen sielunsa iankaikkiseen hyötyyn. Kuusitoistavuotiaana hän oli kaunis ja älykäs, mutta täysin tietämätön mistään uskonnollisista periaatteista. Koska hän oli intohimoisesti mieltynyt lukemiseen hän selaili pian läpi isänsä suuren kirjaston, etsien sieltä häntä parhaiten miellyttäviä kirjoja. Ollen luonteeltaan kiivas ja intohimoinen ja omistaen lisäksi lennokkaan mielikuvituksen, häneltä puuttui kypsä arvostelukyky, joka olisi antanut hänelle vakavuutta ja tukea. Kuitenkin hänen sallittiin ravita itseään myrkyttävillä kirjoilla, joita oli kaikkialla ympärillä. Aluksi häntä luonnollisesti kiinnostivat kirjastossa olevat novellit, ja kuusitoistavuotiaana hän tunsu ne yhtä hyvin kuin ranskan kielioppinsa. Sitten yksinkertaiset novellit syrjäytettiin ylenkatseellisesti ja muunlaatuinen kirjallisuus tuli sijalle. Aste asteelta hän luisui alaspäin, kunnes kotiopettajattarensa tukemana ahmi ahneesti kaikkein huonoimpia romaaneja. Pian alettiin kuulla hänen puolustavan kauheimpia rikoksia, mitä ihmisluonto saattoi suorittaa.

Hänen vanhempansa kuuntelivat kauhistuneina hänen vapaasti lausumiaan ajatuksia ja ihmettelivät, mistä hän oli saanut sellaisia kevyitä mielipiteitä. Heidän mieleensä ei koskaan juolahtanut etsiä syytä kirjastostaan tai tyttären periaatteettomasta kotiopettajattaresta.

Pian myrkytys alkoi vaikuttaa. Hän ei enää voinut viettää sellaista yksitoikkoista elämää. Hänen täytyi saada vähän enemmän vaihtelua, vähän enemmän hauskuutta. Hänen päätöksensä oli pian tehty: Tykyttävän sydämin hän otti äitinsä jalokivet, luoden vielä pitkän kat-

seen mitään aavistamattomiin vanhempiinsa sekä lähettäen sanattomat jäähyväisensä ympäristölle, jossa oli viettänyt onnellisen lapsuutensa, hän jätti kodin ainiaaksi. Yksikään varoittava ääni ei huutanut häntä takaisin, yksikään auttava käsi ei ojentunut hänen jälkeensä. Hän kiiruhti hillittömästi eteenpäin kunnes saapui kaukaiseen kaupunkiin. Sen valot sokaisivat hänet. Sen melu hämäänytti häntä. Mutta hän ei koskaan surrut sitä, että oli niin rangaistavalla tavalla jättänyt rauhallisen kodin. Hänen suunnitelmansa oli päästä näyttämölle ja tulla suureksi näyttelijättäreksi, kuten sankaritar eräässä ranskalaisessa romaanissa. Mutta tämä päämäärä ei ollutkaan niin helposti saavutettavissa kuin hän oli ajatellut, ja joidenkin tuloksettomien yritysten jälkeen hänen täytyi toimia vain vähempiarvoisissa osissa. Hän oli menettänyt kotinsa, onnensa ja kunniallisuutensa eikä kuitenkaan saavuttanut sitä kuuluisuutta, jonka tavoittamiseksi hän oli niin paljon uhrannut.

Olisi liian tuskallista seurata hänen koko hukkaanmennyttä elämänsä ja yksityiskohtaisesti kertoa, miten hän vuosi vuodelta vajosi yhä syvemmälle ja tuli aina kurjemmaksi, kunnes vajosi häpeään ja ennenaikaiseen hautaan. Ei ollut äidin kättä kuivaamassa kylmää kuolemanhikeä hänen otsaltaan, ei ainoatakaan ystävällistä ääntä kuiskaamassa hänelle toivon ja lohdutuksen sanoja. Yksin köyhänä ja halveksittuna, täysin katumattomana hän on ilmestyvä Kristuksen tuomioistuimen eteen. Lopetamme tähän, sillä emme uskalla seurata tätä pitemmälle.

Hänen nimeään ei enää koskaan mainittu hänen lapsuutensa aikaisessa ympäristössä. Hänen vakava ja hiljainen isänsä kätki kaikki muistot syyllisestä lapsestaan syväle sydämeensä, samalla äiti murtunein sydämin, surevana ja toivottomana itki hiljaisuudessa katkeria kyyneliä, joiden lähde ei koskaan ehtynyt.

TÄMÄ ON SURULLINEN JA USKOMATON TARINA, JOKA LÖYTYI LEHDESTÄ TIE TERVEYTEEN. SITÄ JULKAISEE LÄHETYSYHDISTYS SANA RY. LEHTI ON VUODELTA 1983.

JULKAISIJOIDEN TARKOITUS LIENEE HYVÄ, MUTTA EI KAI KRISTILLISISSÄ YHTEISÖISSÄ ENÄÄ VALITSE JESUIITTAPAPPIEN "TARKOITUS PYHITTÄÄ KEINOT" -MENTALITEETTI?

VIIME AIKONA JOTKUT USKONNOLLISET RYHMITTYMÄT OVAT KATSONEET PYHIEN ARVOJENSA TULLEEN LOUKATUIKSI. MUTTA EIKÖ NÄIDEN YHDISTYSTEN MUIHIN KOHDISTAMALLA RIENAUKSELLA OLE MYÖS RAJANSA?

Aarvan meren Tuolla puolen

Kuusikon takana aukesi laaja viljelty alue, joka päättyi rantaan. Tuuli oli voimistunut iltaa kohti ja nyt auringon painuessa kohta maille kohosivat aallot mahtavina tyrskyinä sileille kallioille. Varvikot ja paahnutunut ruoho törröttivät sievästi tuulta uhmaten. Järvi oli rehevöitynyt melko runsaasti, kun naapurin sikalasta laskettiin jätevesiä järveen. Kaislat huojuivat tuulella hullua tanssiaan. Kalat syvällä ahvenvitojen kupeessa puikehtivat edestakaisin. Loikit kaarsivat ylväästi veden päällä. Loiskis! Nappasivat kalan suupalakseen.

Nainen oli istunut jo monta tuntia viileällä kivellä. Tuntui hyvältä kiduttaa itseään viimassa: iho kananlihalla sinertävänä. Paljaat jalat tärisivät ja ihokarvat sojottivat kuin puhe-
linpylväät. Kauan hän ei enää luuhaisi kotinurkissa; hän oli päättänyt lähteä ulkomaille. Mennä sinne kirjeystävän tahtomana. Hankkia työpaikka tai vain avioitua kotirouvaksi. Uuteen maahan! Voi, miten hän rakastikaan sitä maata. Tosin hän ei ollut koskaan ennen käynyt sielä, oli vain lukenut ja nähnyt kuvia. Läkähdytti ihan ajattelakin niitä komeita miehiä, hienoja asuntoja ja kaupunkia! Toista oli naapurin hailakka nuori isäntä.

Sisilisko säikähti naista, joka rivakasti asteli pellon reunaa taloon päin. Sarat olivat kypsää viljaa täynnään. Ensi viikolla oli tarkoitus käydä puintitöihin. Hikiset viikot pellolla, ei kiitos, mietti nainen ja näki silmissään kaupungin kerrostalot, loistavat valomainokset ja tyylikkää, ripeät ihmiset katuvi-
lässä. Autojonot: mersut, bemaarit, volvot. Ja autoissa komeat miehet vilkuttamassa silmää tarkoituksellisen viekkaasti... Miten yksinäistä täällä maalla onkaan!

Hellalla oli maksalaatikkoa ja jäähtyneitä perunoita. Nainen otti lautasen kaapista haluttomasti kädet vapisten kylmästä ja nuuhkaisi syvään. Muutaman kerran hän maistoi ja jätti sikseen.

Nainen kiipesi kaarevat portaat vinttikamariinsa, etsi käsiinsä Euroopan kartan, levitti sen pitsipeiton päälle vuoteelleen ja alkoi kiihkeästi etsiä tulevaa asuinkaupunkiaan. Stuttgart... Mannheim, Heidelberg - Heidelbergin nummista hän oli lukenut. Schwarzwald oli aivan likellä kaupunkia. Viinitarhoja, kapeita kujia, taloja vierä vieressä, kauniita ihmisiä ja elämää. Elämää!

Miten hän kaipasikaan paikkaan, jossa voi tutustua mielenkiintoisiin ihmisiin. Jutella muutakin kuin päivää - kiitos - tyyliin. Siitä sai pankissa tarpeekseen. Kesällä nainen oli tavannut tumman Ronaldin kirkonkylän leirintäalueella. Molemmat olivat jonottaneet vuoroa keittolevyyn, kun olivat joutessaan ruvenneet puhelemaan. Alusta asti olivat ymmärtäneet toisiaan erinomaisesti. Yhden kesäkuun illan viettäneet yhdessä. Puhuneet ja sopineet kirjoittamisesta. Tiuhaan tuli kirjoitusta. Jokainen ikävää ja hellyyttä täynnä. Nainen otti kirjeet aina yöksi tyynynsä alle ja onnoidi itsensä uneen. Uneksi tummasta lihaksikkaasta Ronaldista.

Nainen kuvitteli itsensä saksalaisena kotirouvana. Kaksi sievää lasta heillä olisi ja mies toimistossa, kuten asiaan kuuluu. Oma mersu ja kaksikerroksinen rivitalo-osake, jossa väritelevisiot, stereot, kirjahylly täynnä kirjoja, pihassa uima-allas ja mahtavat kukkaloistot puutarhassa... Sitä oli elämä saksalaisena kotirouvana. Nainen oli lukenut kaikkia mahdollisia aikakauslehtiä, joissa kirjoitettiin maan oloista: toisinaan ostanut saksalaisiakin naistenlehtiä kirkonkylän kioskilta.

Naisen isä ei olisi päästänyt ulkomaille lähtemään. Oli jostakin lukenut, että huonosti kohtelevat siirtotyöläisiä. Tyttönä piti vielä. Natsien maahan ei itsekään suostuisi jalallaan astumaan. Sodan aikana olivat lähtiessään polttaneet Lapista kyliä. Naimen saisi asua kotona ja käydä kirkonkylällä pankissa töissä. Isälle tulisi kovin yksinäistä, jos tytärkin lähtisi pois. Emäntä sairasteli jatkuvasti ja oli jo puhuttu muutosta kunnalliskotiin. Pelloinkin oli vuokrattu naapurin nuorelle isännälle, josta piti tulla vävy.

Sakemanni tuli väliin. Sitä ei isäntä hyväksynyt, että sakemanni piti tyttäreen silmänsä iskeä. Ja muuttaa ulkomaille perään. Ei muka enää suomalainen talonpoika kelpaa. Insinööri sen pitää olla. Ja kaupunkiin pitää päästä.

Nurkassa jököttivät matkalaukut valmiina lähtöön.

Rasti Rituun: onko tämä

- Iqan lukijakuntamme pakutepostia
- toimittajan sarkastista tyyli-
tapailua
- Books in Printin antologiasta
käännetty pätkä

terveisin P. Mattila

MEHR LICHT

Vuoden 1983 alussa kävi opetusministeriöstä yliopistoille käsky, jonka mukaan jokaisen laitoksen piti laatiman oma tutkimustoiminnan kehittämissuunnitelma vuosille 1984-90. Paperin virallinen tavoite oli laitosten tutkimustoiminnan evalvointi ja päämäärien selvittäminen.

Laitostasolla tämän suunnitelman suurin hyöty on - kuten Tuula Laaksovirta on todennut, että kun pannaan paperille ja julkiseen keskusteluun tutkimukseen liittyviä suunnitelmia ja näkemyksiä, niin tullaan samalla kiireisen opiskelun ja opettamisen lomassa miettineeksi tutkimuksen "syvempää olemusta". Sehän on itse asiassa hyvin hitaasti kasautuvaa ja laajalti vaikuttavaa toimintaa, jonka huolellinen reflektointi ja suunnittelu on välttämätöntä.

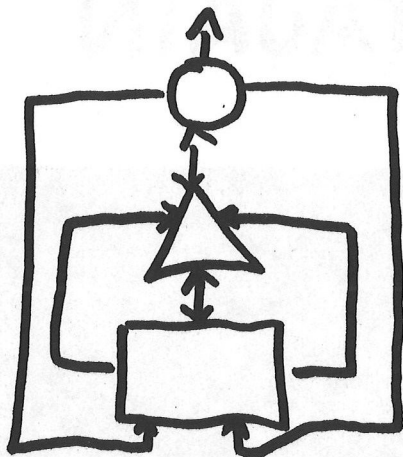
Kirjastotieteen ja informatiikan laitoksen tutkimuksen kehittämissuunnitelma on laadittu vuoden 1983 syksyllä. Sen tavoitteet ovat monet: se luettelee tutkimuksen päälohkot, niiden sisäisiä ydinaloja. Samoin se kartoittaa mahdollisia tutkimusvaikeuksia ja yhteis-

työlaitoksia sekä aloja, joita minkintyyppinen tutkimus palvelee. Lisäksi tutkimussuunnitelma selvittää tavallaan tieteen itseymmärrystä selvittämällä perus- ja sovellettavan tutkimuksen rooleja ja sisältöjä.

Suunnitelman mukaan tutkimuksen päälohkot ovat:

1. Kirjastotieteen ja informatiikan kehittäminen tieteenä ja tutkimusalana,
 2. Tiedon ja informaation yhteiskunnalliset ja kulttuuriset yhteydet ja
 3. Kirjastojen ja informaatiopalvelujen tutkimus.
- Lohko 1 edustaa lähinnä tieteenalan itseymmärryksen ja metodologisen välineapparatuurin kehittämiseen omistautunutta tutkimussuuntaa, 3:s taas on tulkittavissa käytännöstä ongelmansa poimivaksi pragmaattiseksi tutkimusorientaatioksi. 2:nen puolestaan on erittäin laaja, tavallaan edellisten väliin sijoittuva tutkimusalue, jolla on kolme osa-aluetta:
- a) tiedon tuottaminen, välittäminen ja käyttö sekä niiden väliset suhteet kulttuuristen yhteyksien ja kehitymässä olevan informaatioyhteiskunnan kannalta,
 - b) tallennetun tiedon problematiikka, jossa keskeisellä sijalla on luokitus- ja indeksointitutkimus,
 - c) tietoteknologian ja teletekniikan sovellukset k&i:n kannalta.

Todettakoon jo tässä se itsestäänselvyys, että nämä kolme päälohkoa eivät sulje toisiaan pois. Itse asiassa monet tutkimukset välttämättä sijoittuvat useammille lohkoille. Esimerkiksi metodologisen tutkimuksen luonne on aina "monilohkoinen".

Hankalampi ongelma on lohkojen järjestys ja keskinäinen prioriteetti. Useimmat asetanevat lohkon 1 perustaksi (mutta ei kuitenkaan muita tärkeämmäksi), koska sen tutkimusaiheet ovat olennaisia kaikille muille tutkimuksille. Niistä aiheista mainittakoon kirjastotieteen ja informaatiikan ala ja sisältö, alan metodologisen ytimen hahmottaminen ja sen tieteellisten sitoutumusten ja paradigmojen tarkastelu. Lohkon tutkimuksen suurin ulkoinen ongelma on suhde käytäntöön: tutkimuksen tärkeys on vaikeasti ymmärrettävissä muulta kuin tieteen sisäisestä näkökohdasta, ts. sen motivointi käytännölle on vaikeaa. Silti siitä saatava konkreettinen hyötykin on pitemmän päälle suurempi kuin aikaan ja paikkaan sidottujen empiiristen selvitysten.

Kirjastojen ja informaatiopalvelujen tutkimisen tärkeyttä on puolestaan helppo perustella "kentällä"; tämäntyypinen tutkimus palveleekin suoraan ammattikäytäntöä ja välillisemmin aineopintojen opetusta. Konkreettisia tutkimusaiheita olisivat mm. ammattikunnan normeihin ja arvoihin liittyvät tutkimukset, alan ammattien suhde muihin tietoammatteihin, kirjastojen ja informaatiopalvelujen käyttäjiin ja käyttöön liittyvät tutkimukset.

Tämän lohkon tutkimus pyrkii viime kädessä ammattikäytännön syvempään ymmärtämiseen eikä sen kriittikittömään kuvailuun. Perinteisesti suurin osa tehdystä tutkimuksesta on sijoittunut tälle alueelle. Siksi myös tarve suunnata tutkimusta tietyille ydinalueille on suuri. Tähän asti se on hajonnut sinne sun tänne.

Tiedon ja informaation yhteiskunnallisten ja kulttuuristen yhteyksien tutkiminen palvelee lähinnä alamme yleisempää ymmärtämistä. Jo mainittujen tutkimuksen osa-alueiden tutkimusaiheita ovat mm. tiedon välittyminen, hankinta ja käyttö erilaisissa yhteiskunnallisissa yhteyksissä, kustannustoiminnan rakenne, tieteellinen viestintä ja luokituksen ja indeksoinnin filosofiset kysymykset ja teoria, tiedon haku- ja tallennusjärjestelmien tutkimus ja kehittäminen; informaatiojärjestelmien tutkimus, tietopalvelut ja niiden kehittäminen informaatioyhteiskunnassa etc. Kaikkiaan tutkimusalue on erittäin laaja, vain osa siitä kuuluu kirjastotieteeseen ja informaatiikkaan - tosin sen ydinalueena.

BERNALIN TODISTAJAIN SEMINAARISTA

Voiko yksi ihminen olla merkittävä tutkija sekä luonnontietä yhteiskuntatieteissä, olla monella alalla suunnilleen perustaja, osallistua aktiivisesti politiikkaan ja antaa merkittävän panoksen rauhanliikkeelle? J. B. Bernal voi, väittää berliiniläinen sosiologian ja sosialipolitiikan professori Helmut Steiner.

Steiner esitelmöi Kirjastotieteen ja Informatiikan yhdistyksen lauantaiseminaarissa 12.11. aiheesta, jonka piti olla "J. B. Bernal tieteen tutkijana", mutta joka itse asiassa oli "J. B. Bernal luonnontieteilijänä (ja poliitikkona)".

Kieli, jota Steiner puhui, oli englantia. Ei se ihan siltä kuulostanut.

DDR:läinen tieteenhistorioitsija, professori Helmut Steiner lueskeli pitkät pätkät Bernalin elämäntyöstä.

Steinerin jälkeen puhui Tuula Laaksovirta, joka ei sivuuttanut Bernalia hänkään.

HATUT / TAAKO?

Hurmaava harsohattu Vail in Vain on kuin suoraan 40-luvulta. Pikantti reunus somana yksityiskohtana ei jätä ketään kylmäksi - eikä Sinua juhlien seinäkoristeeksi!

Meille molemmille Nokian vettäpitävät sadesilinterit mallia Naura en sateessa. Säädettävä kuvun korkeus on näiden hattujen erikoisuus, joka palkittiin Grand Hat Prix'llä 1983.

Beduin in London on puolestaan nimeltänsä tämä viluisen - mutta ah niin salaperäisen - naisen talvipäähine, jossa on lippa aitoa tekonahkaa!

Vatikaanista innoituksensa saanut kahvipannu-päähine Holy Pope on syystalven kuuminta muotia mannermaalla. Suomen ilmastossa suosittelomme korvanlämmittämiä ohessa käytettäväksi.

